

ZBERATEĽ[®] 2008

6

Ročník XIV.
Cena 59 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

BZD

BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI 06. – 07. 6. 2008

**Firma ZBERATEĽ Vás pozýva do
svojho stánku č. 204 v hale A-1**

Nová slovenská známka venovaná detom

Ktoré mužstvo zdvihne nad hlavu víťaznú
trofej EURO 2008?

Pestrý
výber
námetov
aj znám-
kových
krajín
(40 – 42)

**Z PONUKY FIRMY
ZBERATEĽ**

Videl barón Medňanský na ceste dolu Váhom aj Smolenický zámok? (32 – 35)

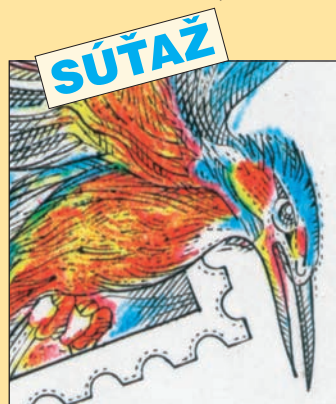
Nové možnosti perforácie našich známok (12 – 15)

Najhladanejšia dosková chyba
Košíckého hářčka (10 – 11)

Spoločné vydania – ďalšie oblasti zberateľského záujmu (20 – 21)

Vážení čitatelia,

jar sa nám predvádza v celej svojej kráse, príroda volá, ale veríme, že láska k našej spoločnej záľube stále pretrváva. Hokejisti nám za veľkou mládkou vela radosti nespravili, preto sme noci nemuseli tráviť pred obrazovkou, a tak ráno svieži sme sa mohli venovať svojim povinnostiam. Nazadržateľne sa blížila Bratislavské zberateľské dni (6. – 7. júna), preto sme aj májovú redakčnú uzávierku mali skôr. Našou snahou bolo, aby sa júnové číslo s aktuálnymi informáciami o najvýznamnejšej zberateľskej udalosti roka dostalo k vám s dostatočným časovým predstihom.

Emisná činnosť Slovenskej pošty pokračovala vydaním dvojnámkovej emisie Technické pamiatky s vyobrazením historickej hasičskej techniky (aj v tomto prípade vydavateľ volil

K júnovému číslu Zberateľa

riešenie: jedna emisia – dvaja autori, pričom známkam chýba jednotiaci grafický prvok) a známky so spoločným európskym námetom – písanie listov, v netradičnej úprave tlačového listu. O nových vydaniach bližšie píšeme v našej obvyklej rubrike.

Informácie o príležitostných pečiatkach dopĺňame aj skôr vydanými, ktoré sa v prehľade objavili až po uzávierke minulého čísla. Spôsob ich zverejňovania vydavateľom však stále nezodpovedá ich propagačnému poslaniu a záujmu zberateľov. O skúsenostiach s poskytovaním ich odtlačkov píše náš čitateľ.

V tradičnej rubrike o novinkách našich susedov môžeme porovnávať ich emisnú činnosť nielen z hľadiska námetov, ale aj celkového výtvarného riešenia a výrobného vyhotovenia. Numizmatikom (a nielen im) je určený príspevok o zvláštnej medaili Františka II. D. Evinic doplní doterajšie poznatky o spoplatňovaní pohľadníc, J. Solava pokračuje v seriáli o operenoch – spoločníkoch človeka. Špecializovaným zberateľom slovenských známok M. Gerec pripravil zaujímavosti o ich zubkovaní; pokračujeme tiež štúdiou J. Čtvrtečku o rozlíšení košických háččekov. J. Korený píše o ďalšej zahraničnej misii našich vojakov. Témou spoločných vydaní rôznych známkových krajín otvára nový seriál, ktorého autorom je D. Nirka. Putovanie dolu Váhom sa dostáva do predposlednej časti, keď jeho autor A. Urmínský pripravil pre budúce čísla ďalšie pútavé rozprávanie. Číslo dopĺňame viacerými kratšími príspevkami, inzerciou, tradičnou ponukou a informujeme o možnostiach zberateľských stretnutí v nasledujúcom období.

Príjemné chvíle strávené so Zberateľom vám želá a na návštevu v našom stánku počas Bratislavských zberateľských dní sa teší

Vaša redakcia

ZBERATEL'®

Ročník XIV. - 2008 • Číslo 6 • Cena 59 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-6)
- **Z novinek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuheiten unserer Nachbarn (7-9)
- **J. Čtvrtečka: Košický háčček – rozlíšenie háččekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (III)** / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (10-11)
- **M. Gerec: Zaujímavosti zubkovania slovenských známok tlačených ofsetom v PTC Praha** / Interesting facts about the perforation of Slovak stamps made by offset printing in PTC Prague / Etwas interessante über Briefmarkenperforation aus Druckerei PTC Praha (12-15)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (122)** / Short column of a phonocard collector / Kurz über den Telephonkarten (14-15)
- **J. Korený: Slováci v misii OSN UNPROFOR v bývalej Juhoslávii** / Slovaks in UNO UNPROFOR mission in former Yugoslavia / Slowaken in UNO Mission in ehem. Jugoslawien (16-17)
- **D. Evinic: Spoplatňovanie pohľadníc po roku 1945** / Special charges on picture postcards after 1945 / Ansichtskartengebühr nach Jahre 1945 (18-19)
- **D. Nirka: Spoločné vydania (1)** / Joint issues / Gesamte Ausgaben (20-21)
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – Dudok obyčajný** / Birds – companions of people – The hoopoe / Vögel – Gesellschafter des Menschen (23)
- **R. Fischer: Háčček A. Novotný** / Souvenir sheet of A. Novotný / Blok A. Novotný (26-29)
- **A. Urmínský: Malebná cesta dolu Váhom v sprievode baróna A. Medňanského (VII)** / Scenic way down the river Vah accompanied by baron A. Medňanský / Malerische Reise auf dem Váhflusse im Begleitung des Barones A. Medňanský / (32-35)

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, fiokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Ďurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 59 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2008 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 590 Sk, pre abonentov z Českej republiky 1053 Sk (860 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 1250 Sk (37 €), pre abonentov zo zámorských krajín 1600 Sk (67 USD).

■ **Zasielanie príspevkov a inzerátov:** Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúčik alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenované obrázky (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 6/2008:**
Redakčná uzávierka 16. mája 2008
Do tlače zadané 21. mája 2008
Dátum vydania 27. mája 2008

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj začatého riadku inzerátu je 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzovníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkaný materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov,

do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Zámoria: na účet Anton

Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900,

Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukážkou typu **H** v hotovosti na adresu predajne Zberateľ,

Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,

- peňažnou poukážkou typu **U** v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo

variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,

- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa

uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú

máme časopis posielat.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové tel. číslo:

☎ 02/2070 2674, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk

návšteva redakcie v utorok 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.

Iný termín po dohode.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ Technické pamiatky: Hasičská technika

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 4. 2008 dvojnámkovú emisiu „Technické pamiatky – Hasičská technika“. Na známke s označením T1 500 g (v súčasnosti 19 Sk) je **štvorkolesová ručná striekačka** uložená na

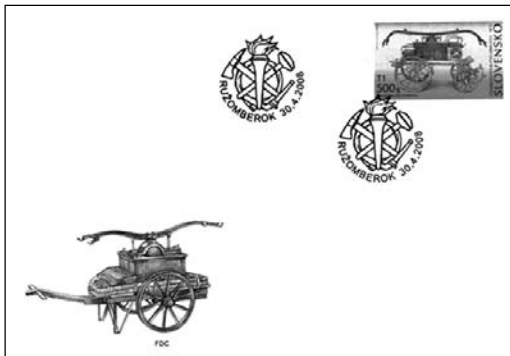

železnom ráme štvorkolesového voza s plošinou. Autorom výtvarného návrhu známky je akad. mal. Igor Benca. Striekačku možno použiť na štvorkolesovom voze alebo aj ako prenosnú. Podľa ilustrovaného cenníka výrobkov továrne na striekačky, čerpadlá a hasičské náradie R. A. Smekala pri Prostějove na severnej Morave bola skonštruovaná v roku 1872. Je uložená na železnom ráme s plošinou, na ktorej sú primontované držiaky na savice a žrdky, predné a zadné sedadlá, stúpadlá, dvojkolesový navijak na hadice, skrinka na náradie a brzda na oboch zadných kolesách. Bola vyrábaná s podvozkom s perami a bez pier. Predná os so svorníkom sa dá otočiť o 360 stupňov. Nádrž na vodu je zo štajerského plechu a je upevnená na ploche rámu. Sacie hrdlo má uložené na pravej strane a výtláčne na ľavej strane. Vzduchotlaková nádob (veterník) je z medeného plechu. Nad ním je umiestnená dvojramenná páka s ojnicami. Prvú štvorkolesovú striekačku firma vyrobila v roku 1858 a v roku 1881 prvú českú parnú striekačku pre hlavné mesto Prahu.

Rodinná firma Smekal patrí medzi najznámejších výrobcov hasičskej techniky, náradia a ďalších hasičských potrieb nielen v rámci Čiech, ale aj bývalého Rakúsko-Uhorska. Jej výrobné závody sa nachádzali v Čechách – v Prahe na Smíchove a v Slatiňanoch. Svoje predajne a servis mala aj vo Viedni, v Zabregu (Chorvátsko), Turčianskom sv. Martine a na iných miestach.

Na známke s označením T2 1000 g (v súčasnosti 31 Sk) je **ručná striekačka** firmy F. Seltenhofer z roku 1880. Autorom výtvarného návrhu známky je akad. mal. Robert Brun.

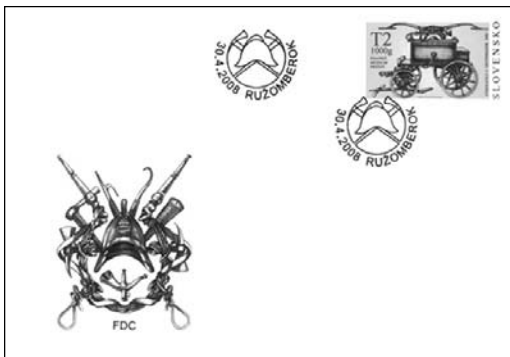
Okrem transportu ručným ťahaním je prispôbená

aj na konský záprah. Na plošine má uloženú železnú nádrž na vodu, kováčsky ukutú dvojramennú páku, prúdnicu a nádobu na náradie. Jej výtlak predstavuje 140 – 160 litrov za minútu, dostrek 24 – 26 metrov. Obslužný personál tvorí 6 osôb.

Najstaršiu továreň na hasičské náradie v Madarsku v Šoproni (Ödenburg) založila v roku 1816 rodinná dynastia Seltenhoferovcov. Jej štyri generácie (všetci s krstným menom Fridrich) dokázali udržať výrobný program firmy až do konca druhej svetovej vojny. Bol postavený na technickej a remeselnej kvalite, veľkom odbyte, nízkych cenách a výhodných splátkach pre obce a spolky. Kvalitou a remeselným vyhotovením dokázali konkurovať i na medzinárodnej úrovni. Už v roku 1869 dostala továreň titul „cisárskeho a kráľovského dvorného dodávateľa“, cisár František Jozef im prepožičal zlatý záslužný kríž s korunou a rytierskym krížom.

Pokrok vo výrobe sa prejavil v rámoch vozov, kde

drevo vystriedalo kujné železo, vodné nádrže boli zo štajerského plechu a valce z najlepšieho bronzu. Všetky tlakové vývody každej striekačky mali závit predpísané tzv. Madarskou závitovou normou. Striekačky s priemerom valcov do 100 mm mali medenú veterníkovú a vakuovú nádobu. Vozy boli vybavené sacími hadicami, konopnými hadicami, prúdnicami z medi, kľúčmi, kladivami, kanvičkami na olej a pod.

Známky rozmerov 44 x 26,5 mm vrátane perforácie (na šírku) rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hlbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami. Známky majú č. 420 a 421.

Súčasne bola ku každej známke vydaná obálka prvého dňa vydania s pečiatkou FDC s dátumom 30. 4. 2008 a domiciľom Ružomberok. Na FDC prvej známky je zobrazený motív ručnej striekačky na dvojkolesovom vozíku. Na pečiatke je zobrazené hasičské náradie spolu so zapálenou fackou. Autorom výtvarného návrhu FDC aj pečiatky je akad. mal Igor Benca.

Na FDC k druhej známke je zobrazený motív hasičskej helmy s trúbkou a hasičským náradím. Na pečiatke je zobrazený štylizovaný motív hasičskej prilby spolu s čakanmi. Autorom výtvarného návrhu FDC a pečiatky je akad. mal. Róbert Brun.

Rytcom oboch FDC je akad. mal. Rudolf Cigánik a jednofarebnou ocelotlačou z plochých dosiek ich vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, v náklade po 3 400 ks.

■ EUROPA 2008 – Písanie listov

Slovenská pošta, a. s., vydala 5. 5. 2008 známku „EUROPA 2008 – Písanie listov“, nominálnej hodnoty 21 Sk.

Na známke je znázornená mačka, ako píše list „myšou“ od počítača.

Známku rozmerov 26,5 mm x 44,1 mm vrátane perforácie (na výšku) viacfarebnou ofsetovou technikou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na upravených tlačových listoch s 8 známkami. Znamka má č. 422

Autorom výtvarného návrhu známky je akad. mal. Dušan Polakovič.

Autorom grafickej úpravy známky je Ľubomír Krátky.

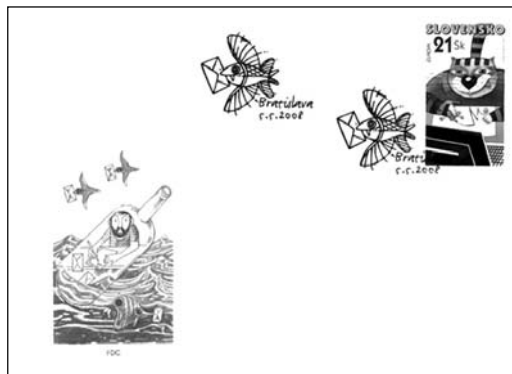
Súčasne s poštovou známkou bola vydaná obálka prvého dňa s pečiatkou s dátumom 5. 5. 2008 a domiciľom Bratislava. Hlavným motívom prítláče na FDC je muž, ktorý píše list vo fľaši plávajúcej v mori. V pečiatke na FDC je zobrazená ryba s obálkou.

Autorom výtvarného návrhu FDC aj pečiatky na FDC je akad. mal Dušan Polakovič.

Rytcom FDC je Mgr. art. Arnold Feke.

FDC jednofarebnou ocelotlačou z plochých platní vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava v náklade 3 600 ks.

Fenomén písania listov je spoločnou témou európ-

ských vydavateľov poštových známok v roku 2008, ktorú tradične stanovuje PostEurop. Písanie listov v ich najrôznejších podobách má dlhú históriu, ktorá sa odvíja od nástupu písma a písaného slova súbežne s vývojom technickej, ale aj spoločenskej infraštruktúry prísľušnej doby.

List od čias hieroglyfov a papyrusov, gréckeho a latinského písomníctva, cez európsky stredovek až po vývojové dimenzie novoveku, má v rovine medzilidského kontaktu svoje nezastupiteľné miesto. Až donedávna bol synonymom korešpondencie ako najrozšírenejšej formy ľudskej komunikácie v polohe písaného slova a pojmy ako pošta, obálka a známka sa stali jeho ustálenými vonkajšími atribútmi.

V súčasnosti list a jeho klasická podoba postupne stráca svoje výlučné postavenie ako jedinečná a pritom najrozšírenejšia forma písomnej medzilidskej komunikácie. Mení sa nielen spôsob výpovede, ale rovnako technológia prenosu písaného slova. Fenomény, ako mobil, internet a mail spôsobili, že štandardná pošta, obálka a známka už nie sú jeho jedinými, zaužívanými symbolmi. Časová bezprostrednosť a informačná vecnosť novodobých elektronických správ ochudobňujú pôvodnosť listu aj o jeho ľudskú intimitu a literárnosť.

Očakávame dnes v našej poštovej schránke vôbec ešte klasický list, alebo už len reklamné letáky, účty, či úradné oznamy? Napriek všetkému, optimizmus v prospech existencie listu je na mieste. Prejavý čipovej civilizácie sú síce neodvratne každodenné, ale zjijeme v prostredí európskej kultúrnej humanity, ktorá je našim základom aj piedestálom. List, jeho poslanstvo, vnútorný a hlboko ľudský význam sem patrí a písanie listov bude

určite aj v Európe roku 2008 patrí k duchovným potrebám kultúrneho človeka.

■ NL: Technické pamiatky – Hasičská technika Štvorkolesová ručná striekačka 1872

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 4. 2008 nálepny list k poštovej známke „Technické pamiatky - Hasičská technika, Štvorkolesová ručná striekačka 1872“.

Na nálepnom liste formátu A5 je zobrazená štvorkolesová ručná striekačka v prevedení negatívu spolu s ručnou striekačkou na dvojkoľosovom vozíku. V dolnej časti nálepneho listu je umiestnená poštová známka (spolu s logom Slovenskej pošty), opečiatkovaná poštovou pečiatkou s dátumom vydania 30. 4. 2008 a domicilom Ružomberok. V strede nálepneho listu sú umiestnené nápisy: História hasičskej techniky a Zlato sa skúša v ohni, statoční muži v nešťastí (v slovenčine, ako aj v latinčine).

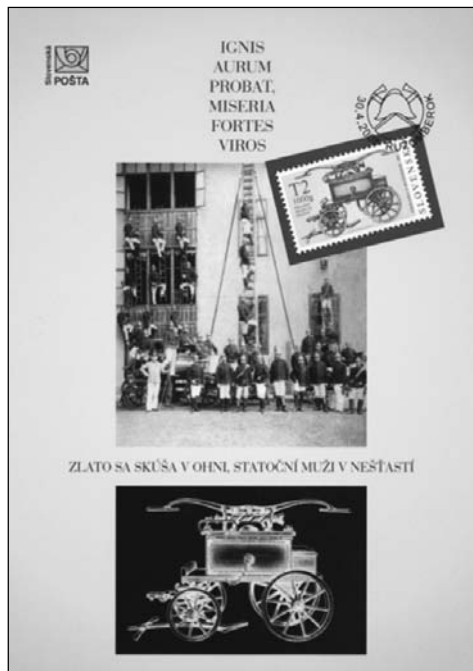

Autorom výtvarného návrhu nálepneho listu je akad. mal. Igor Benca.

Nálepny list vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ NL: Technické pamiatky – Hasičská technika Ručná striekačka F. Seltenhofer 1880

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 4. 2008 nálepny list k poštovej známke „Technické pamiatky - Hasičská technika, F. Seltenhofer 1880“

Na nálepnom liste formátu A5 je zobrazená v jeho dolnej časti ručná striekačka od firmy Seltenhofer v prevedení negatívu, spolu s dobovou fotografiou hasičského zboru v jeho hornej časti, kde je umiestnená aj logo Slovenskej pošty. V pravom hornom rohu dobovej fotografie je umiestnená poštová známka, opečiatkovaná poštovou pečiatkou s dátumom vydania 30. 4. 2008 a domicilom Ružomberok. Na nálepnom liste je umiestnený nápis „Zlato sa skúša v ohni, statoční muži v nešťastí“ (v slovenčine, ako aj v latinčine).

Autorom výtvarného návrhu nálepneho listu je akad. mal. Róbert Brun.

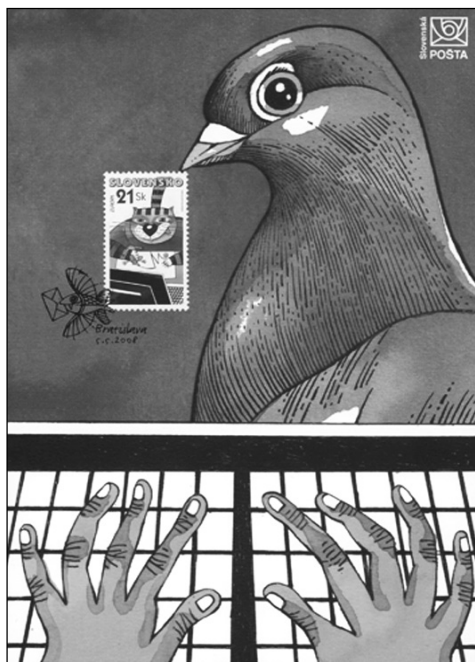
Nálepny list vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ NL: EUROPA 2008

– Písanie listov

Slovenská pošta, a. s., vydala 5. 5. 2008 nálepny list k poštovej známke „EUROPA 2008 – Písanie listov“.

Na nálepnom liste formátu A5 je zobrazený „pošto-

vý“ holub držiaci v zobáku známku, opečiatkovanú pečiatkou s dátumom vydania 5. 5. 2008 a domicilom Bratislava. V dolnej časti nálepneho listu sú zobrazené ruky na štylizovanej klávesnici počítača. Logo Slovenskej pošty je umiestnené vpravo hore.

Autorom výtvarného návrhu nálepneho listu je akad. mal. Dušan Polakovič.

Nálepny list vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ Emisný plán na II. polrok 2008

V aprílovom čísle Zberateľa sme priniesli upravený emisný plán na rok 2008 a zároveň avizovali, že môže dôjsť k ďalším zmenám. Z dôvodu predpokladaného prechodu na euro bude poslednou emisiou korunovej meny spoločné vydanie s ČR. Ďalšie emisie budú mať nominálnu hodnotu vyjadrenú symbolom. Emisný plán je na str. 8.

(spracoval -pem-)

**PREHLAD
PRÍLEŽITOSTNÝCH
PEČIATOK
apríl-jún 2008**
dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba

■ 5. 4. 2008 Banská Bystrica 1: **VÝSTAVA ZO ZBIERKOVÉHO FONDU POŠT. MÚZEA** • Radka Hanečková • čierna - s chybou „BYSRICA“

■ 17. 4. 2008 Bratislava 1: **INAUGURÁCIA POŠTOVEJ ZNÁMKY - EUGEN SUCHOŇ** • Peter Augustovič • čierna

■ 25. 4. 2008 Starý Smokovec: **UVEDENIE POŠTOVEJ ZNÁMKY MAŠA HALAMOVÁ** • Radka Hanečková • čierna

■ 30. 4. 2008 Ružomberok 3: **INAUGURÁCIA POŠTOVÝCH ZNÁMOK - HASIČSKÁ TECHNIKA** • Radka Hanečková • čierna

■ 2. 5. 2008 Mojmirovce: **110. VÝROČIE SPOTREBNÉHO DRUŽSTVA V MOJMIROVCIACH** • František Horniak • čierna

■ 14. 6. 2008 Handlová: **30 ROKOV - ROZPRÁVKOVÝ LES** • Rudolf Cigánik • čierna

Z NOVINEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

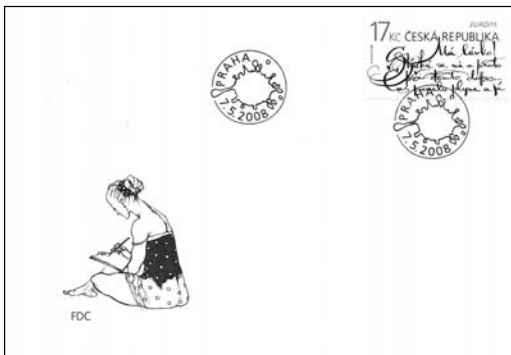
Česká pošta vydala 7. mája 2008 v emisnom rade Európa známku nominálnej hodnoty 17 Kč so spoločným námetom – Písanie listov.

PostEurop – asociácia verejných európskych poštových operátorov – vyhlásil tento námet na podporu písanej korešpondencie.

Písanie listov v minulost významne kultivovalo jazyk a prispievalo k lepšej a precíznejšej formulácii myšlienok.

...nok. V dnešnom svete mobilných telefónov a e-mailov si len málokto nájde čas, aby vlastnoručne napísal list. Naprie tomu aj v súčasnom masovom rozšírení počítačov je ručne napísaná správa výrazom zvláštnej pozornosti. Dnes je čakanie na list od priateľa skôr kuriozitou. Občas dostaneme pohľadnicu z dovolenky z exotickkej krajiny alebo so želaním pekných Vianoc. Hovorené slovo alebo, sms-správa sa vymaže, ale napísané v liste ostáva...

Znáмка bola vytlačaná viacfarebným ofsetom na tlačových listoch s ôsmimi známkami v náklade 336 000 a má kat. č. 0560.

Rakúsko

Rakúska pošta opäť prekvapila novým nápadom, keď 25. apríla 2008 vydala známku, prvýkrát vyrobenú lentikulárnou technikou! Na známke je zaznamenaných 48 vzájomne nadväzujúcich obrazov televízneho zázna-

mu, vytvárajúcich optický dojem asi trojsekundovej sekvencie, keď z troch pozícií je zaznamenaný **historický gól Andi Herzoga**, ktorý strelil 6. septembra 1997 v 76. minúte kvalifikačného zápasu so Švédskom vo Viedni pred 48 000 divákmi. Tento gól, keď lopta po strele z asi 20 m skončila v pravom hornom rohu bránky, otvoril cestu k postupu Rakúska na záverečné boje MS vo futbale vo Francúzsku v roku 1998.

Znáмка má motivovať domácich futbalistov v zápasoch tohtoročného európskeho šampionátu, ktorého je Rakúsko spoluusporiadateľom.

Znáмка rozmerov 65 x 47 mm predstavuje aplikáciu najmodernejšej technológie a svojou nominálnou hodnotou 5,45 eura je najdrahšou rakúskou známkom všetkých čias. Vydaná bola v náklade 350 000 kusov.

Ďalšie „futbalové“ vydanie Rakúskej pošty tvoria dva hárčky po osem známok rôznych nominálnych hodnôt, zobrazujúcich zástavy šestnástich zúčastnených štátov na záverečnom turnaji, ktorý sa začína 7. júna a končí 29. júna 2008. Zástavy sú zobrazené na pozadí tváre, keď týmto spôsobom sa často prezentujú priaznivci jednotlivých futbalových mužstiev.

Na prvom hárčku sú vlajky Talianska, Španielska,

Chorvátska, Rakúsko, Švédsko, Portugalsko, Česko a obhajcu titulu – Grécko. Na druhom hárceku sú vlajky Švajčiarska, Turecka, Ruska, Nemecka, Rumunska, Poľska, Francúzska a Holandska.

Hárceky ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade po 500 000 kusov a dátum ich vydania je 16. máj 2008.

Rakúska pošta vydala 9. mája 2008 známku nominálnej hodnoty 55 centov venovanú **štátnemu žrebčínu Piber** na západe Štajerska, ktorý je preslávený chovom lipicánov.

Lipican patrí medzi najstaršie kultúrne plemená koní chovaných vo svete. Jeho pôvod je spojený so založením

Žrebčina Lipica arcivojvodom Karolom II. v roku 1580 na území dnešného Slovenska. Predkovia lipicána boli starošpanielske a starotalianske kone.

Najvyšší rozmach v chove dosiahol v XVIII. storočí, keď v roku 1735 cisár Karol IV. založil Dvornú španielsku jazdec-

kú školu vo Viedni. Škola bola zameraná na výučbu a výcvik jazdeckého umenia šlachtickej mládeže.

Výborné morfológické, fyziologické a biologické vlastnosti lipicána boli dôvodom, že sa stal obľúbeným koňom nielen šlachty, ale aj drobných súkromných chovateľov. Tým sa vplyv lipicána preniesol aj k chovateľom v zemskom chove. V žrebčíncoch monarchie, teda aj na území Slovenska začali pôsobiť lipicánske žrebce. Lipicánsky kôň bol u chovateľov obľúbený pre svoju tvrdosť, vytrvalosť, skromnosť, živý temperament, dobrý charakter a učenlivosť. Toto prispelo k tomu, že v chove lipicána bolo založených niekoľko línií a rodín, ktoré pretrvali až do dnešných čias.

Známku ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 700 000 kusov.

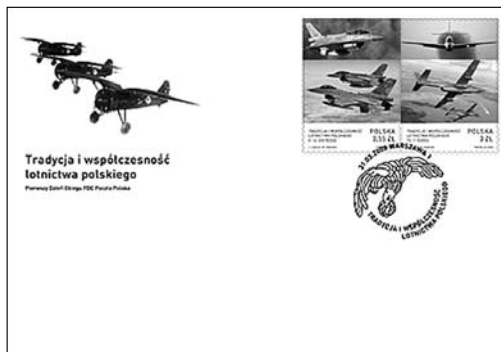
Poľsko

Poľska pošta vydala 31. marca 2008 dve príležitostné známky venované **histórii a prítomnosti poľského letectva**.

História letectva patrí do histórie 20. storočia, jeho začiatky súvisia s úspešným letom bratov Wrightovcov v roku 1903. Neskorší vývoj letectva ovplyvnili a urýchlili dve svetové vojny.

Na známke nominálnej hodnoty 3 ZŁ je ľahké jednomotorové bojové a prieskumné lietadlo TS-11 Iskra, konštrukčne pochádzajúce z päťdesiatych rokov minulého storočia. Využívalo sa na vojenské aj civilné účely. Prvý prototyp lietadla TS-11 Iskra vzlietol 5. februára 1950. Celkovo bolo vyrobených viac ako 500 lietadiel viacerých verzii. Jeho výroba sa skončila v roku 1987.

Na známke nominálnej hodnoty 3,55 ZŁ je americká stíhačka F-16 Falcon, využívaná poľským vojenským letectvom. Ide o najpopulárnejšiu stíhačku, ktorú využívajú vzdušné sily v 25 štátoch.

Známky boli vytlačené ofsetom v náklade po 600 000

kusov na tlačových listoch s ôsmimi známkami. Súčasťou emisie je FDC s oboma známkami.

Ukrajina

Ukrajinská pošta vydala 18. apríla 2008 malý tlačový list rozmerov 123 x 166 mm s deviatimi známkami rovnakej nominálnej hodnoty (1 UAH) s vyobrazeniami historických hodín zo zbierok ukrajinských múzeí.

Na známkach, v hornom rade na tlačovom liste sú ozdobné hodiny, Francúzsko 19. stor. (kat. č. 910), Rusko druhá polovica 19. stor. (č. 911), Francúzsko, začiatok 19. stor. (č. 912); v strednom rade sú hodiny na podstavci, Francúzsko, koniec 18. stor. (č. 913), Francúzsko 18. stor. (č. 914), Nemecko 18. stor. (č. 915); v spodnom rade: uzatvorené hodiny, Anglicko 18. stor. (č. 916), barokové hodiny, Rakúsko 19. stor. (č. 917) a ozdobné hodiny, Francúzsko, stred 19. stor. (č. 918).

Tlačový list bol vytlačený viacfarebným ofsetom v náklade 140 000 kusov.

(spracoval -pem-)

Emisný plán slovenských poštových známok na II. polrok 2008

Číslo	Dátum vydania	Názov emisie	Nominálna hodnota (Sk)	Hodnota (Sk)	Rozmery známky (mm)	FDC (ks)	Forma tlačového listu	Počet známok na TL	Sprevod. produkty
427	12. 9.	Spoločné vydanie s ČR – Karol Plicka	40 Sk	40	30,5 x 44,4	1	H	1	PaL
428	25. 9.	Matej Korvín – Renesancia a Humanizmus	T1 50 g	16	38 x 38	1	TL	35	
429	9. 10.	Krásy našej vlasti – Drevený kostolík Hervartov	T1 100 g	18	30,5 x 44,4	1	UTL	3+3	NL
430	9. 10.	Krásy našej vlasti – Drevený kostolík Dobroslava	T1 100 g	18	30,5 x 44,4	1			NL
431	23. 10.	Ochrana prírody – Orchidey: Črievičník papučkovitý	T2 100 g	33	44,4 x 26,5	1	TL	50	CM
432	23. 10.	Ochrana prírody – Orchidey: Hmyzovník včelovitý	T2 500 g	30	44,4 x 26,5	1	TL	50	CM
433	13. 11.	Vianoce 2008	T2 50 g	10	27 x 34	1	TL	50	ZZ CM
434	27. 11.	UMENIE – Jozef Baláž	T2 1000 g	31	45 x 55	1	UTL	4	
435	27. 11.	UMENIE – Zoltán Palugyay	T1 1000 g	37	45 x 55	1	UTL	4	
436	27. 11.	Deň poštovej známky – 1. poštová linka Bratislava-Ružomberok-Košice	T1 500 g	19	42 x 27 + k	1	TL	30	NL

Zmeny sú vyznačené polotučne

Vysvetlivky

NL	nálepny list	PaL	pamiatny list	T2	50 g	10 Sk	T1	50 g	16 Sk
ZZ	známkový zošitok	PT	priležitostná tlač	T2	100 g	14 Sk	T1	100 g	18 Sk
TL	tlačový list	FDC	obálka prvého dňa vydania	T2	500 g	15 Sk	T1	500 g	19 Sk
CM	Carte maxima, analogická pohľadnica	UTL	upravený tlačový list	T2	1000 g	31 Sk			
H	hárček	k	kupón						

Košický hářček – rozlišení hářčkových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (III)

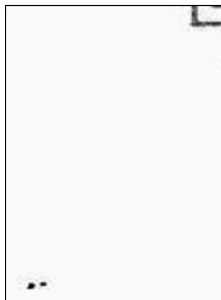
Jaroslav Čtvrtečka

IV. Terciárne chyby na jednotlivých tlačových doskách – vyobrazenia

Hářčkové pole 1 (14)

Kombinácia dosiek 111

- **SZ 1 známka 5K - (1)** - na ľavom okraji medzi 4. a 5. šraťou nad štátnym znakom biely bod →
- **dolné meandre - (2)** - 11,5 mm šikmo vľavo pod ľavým rohovým meandrom zreteľný bod
- **M 1 veľký štátny znak - (1)** - 5,8 mm pod štátnym znakom, 5,5 mm vpravo od ľavej strany znaku, 6,4 mm nad známkou 6K zreteľný bod (obr. vpravo)
- **dolné meandre - (2)** - 11,5 mm šikmo vľavo pod ľavým rohovým meandrom zreteľný bod ↓

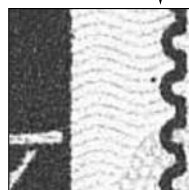
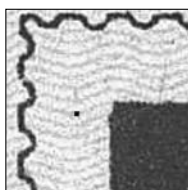
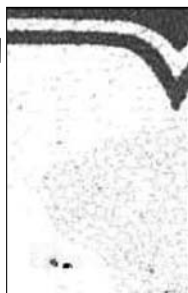

- **Č 1 ľavé meandre - (1)** - vľavo, 10,5 mm od 6. meandra zdola slabý bod
- **dolné meandre - (2)** - 7,5 mm pod 5. meandrom sprava malý bod
- **veľký štátny znak - (3)** - 7 mm nad štátnym znakom, 1,5 mm vpravo od ľavého okraja znaku, 12,6 mm od pravého okraja známky 2K bod →

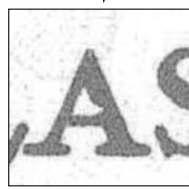
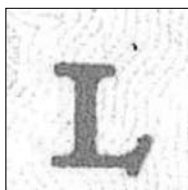

Kombinácia dosiek 222

- **SZ 2 známka 5K - (1)** - na ľavom kraji 2. šrafy nad štátnym znakom biely bod →
- **veľký štátny znak - (2)** - 5,8 mm pod štátnym znakom, 5,5 mm vpravo od ľavej strany znaku, zreteľný bod
- **pravé meandre - (3)** - vpravo, 20 mm od pravého zúbkovania známky 5 K, vo výške 13. meandra zhora montážny križič, dĺžka troch ramien cca 3,5 mm, pravé rameno chýba, na malej časti nákladu
- **M 2 známka 6K - (1)** - vľavo, 0,9 mm od ľavého horného rohu známky slabý bod
- **(2)** - vpravo, 2,2 mm od známky v úrovni 12. oblúčika zúbkov zhora bod ↓

- **Č 2 veľký štátny znak - (1)** - 5,8 mm pod znakom, 5,5 mm vpravo od ľavej strany znaku zreteľný bod
- **nápis APRÍL - (2)** - vpravo, 0,8 mm šikmo hore od pravej hornej časti písmena L bod
- **nápis VLASTI - (3)** - poškodená pravá vnútorná časť písmena A, na časti nákladu ↓

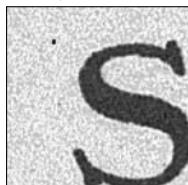

Hárčekové pole 2 (8)

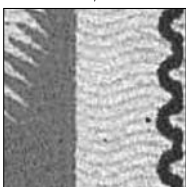
Kombinácia dosiek 111

- **SZ 1 ľavé meandre - (1)** - vľavo, 13 mm od 11. meandra zdola výrazná škvvrna
- **M 1 známka 6 K - (1)** - vpravo, 5 mm šikmo hore od pravého horného rohu známky bod

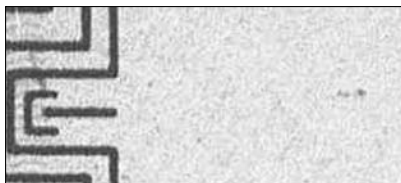
nápis ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA - (2) - 1,2 mm od hornej čiary stuhy medzi OS bod

- **Č 1 ľavé meandre - (1)** - vľavo, 7 mm od 6. meandra zhora slabý bod
- nápis 1945 červený - (2)** - 9 mm pod pravou päťou číslice 4 slabý bod
- známka 2K - (3)** - vpravo, 1,9 mm od známky v úrovni 8. bielej šrafy zhora bod

pravé meandre - (5) - vpravo od 13. meandra zhora, 16,5 mm vpravo od pravého zúbkovania zn. 5 K 0,6 mm dlhá prerušovaná vodorovná čiara, na malej časti nákladu

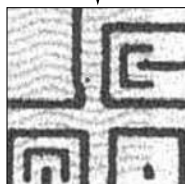

- **M 2 dolné meandre - (1)** - 4,3 mm pod 6. meandrom sprava bod
- **Č 2 známka 5 K - (1)** - v dolnej časti 2. písmena S názvu ČESKOSLOVENSKO bod

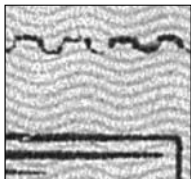
nápis APRÍL - (2) - hore medzi písmenami AP bod

dolné meandre - (3) - na styku dolných a pravých meandrov bod

Kombinácia dosiek 222

- **SZ 2 známka 5 K - (1)** - hore prerušený 4. oblúčik zúbov sprava
- veľký štátny znak - (2)** - v hornej časti ľavého chvosta zárez 0,4 x 0,6 mm, na malej časti nákladu; prechádza do bodov, na prevažnej časti nákladu

dolné meandre - (3) - vľavo, 8 mm šikmo dole od rohového meandra 2 mm dlhá šikmá čiara

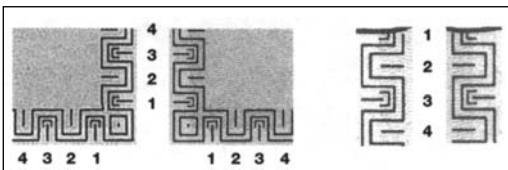
- (4) - 7 mm pod 9. meandrom sprava 1 mm dlhá šikmá čiara

nápis ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA - (4) - 10 mm nad čiarou stuhy nad písmenami LO bod

V nasledujúcich pokračovaniach prinesieme postupne vyobrazenia terciárnych doskových chýb na všetkých hářčekových poliach v poradí podľa ich skutočného umiestnenia na tlačovej doske. Za údajom čísla HP je pôvodné náhodné označenie.

Farby sú označené skratkami: **SZ** – sivozelená, **M** – modrá, **Č** – červená

Okrajové kresby hářčka – meandre – sú v textoch číslované takto:

Zaujímavosti zúbkovania slovenských známok tlačенých ofsetom v PTC Praha

Od polroka 2007 sa tlač všetkých slovenských známok vrátila do Poštovej tlačiarne cenín, a. s., Praha (PTC). K tradičným tlačovým technikám (rotačnej ocelotlačí, rotačnej ocelotlačí kombinovanej s hĺbkotlačou, ocelotlačí z plochých platní a ocelotlačí z plochých platní kombinovanej s ofsetom) PTC pridala tlač iba samotným ofsetom.

Do polovice marca 2008 PTC pre Slovenskú poštu vytlačila ofsetom osem známok:

- č. 396 – 100 rokov Slovenskej ligy v Amerike, 22 Sk,
- č. 405 – Jozef Miloslav Hurban, 31 Sk,
- č. 410 – R. W. Seton-Watson, 24 Sk,
- č. 411 – Vianoce 2007 – Vianočný stromček, 10 Sk,
- č. 412 – Deň poštovej známky - Poľná pošta, 28 Sk,
- č. 413 – 15 rokov Slovenskej republiky, T1 50 g (16 Sk),
- č. 414 – Veľká noc 2008, T2 50 g (10 Sk) a
- č. 415 – Krupina, T2 100 g (14 Sk).

Dôležité informácie o tlači a zúbkovaní týchto ofsetových známok poskytol výrobný námesník PTC, pán Jaroslav Štefek: *Známky sú tlačené na štvorfarbom ofsetovom stroji Heidelberg SM 74-4 vo formáte B3, tlačový list obsahuje dva priehradkové listy. V perforačnom stroji Wista WS 90 sú perforované celé tlačové listy. Podľa toho ako sa chová papier, perforuje sa jeden až tri listy súčasne. Listy do perforátora sa nakladajú ručne. Perforátor môže perforovať známky rozmerov 44,1 x 26,5 mm, kde 26,5 mm má fixná strana perforácie*

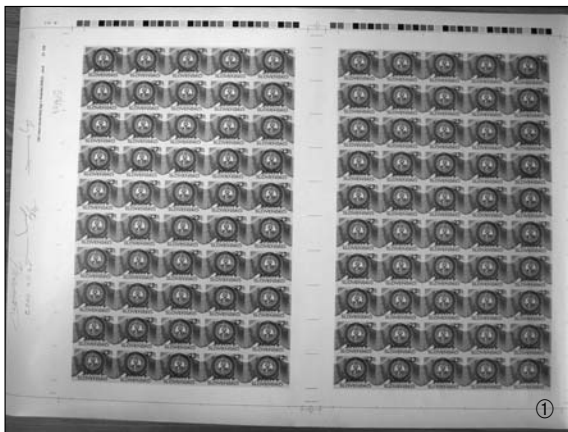
a 44,1 mm je maximálna možnosť tohto perforátora. Až po perforovaní sú TL rozstrihnuté na konečné PL.

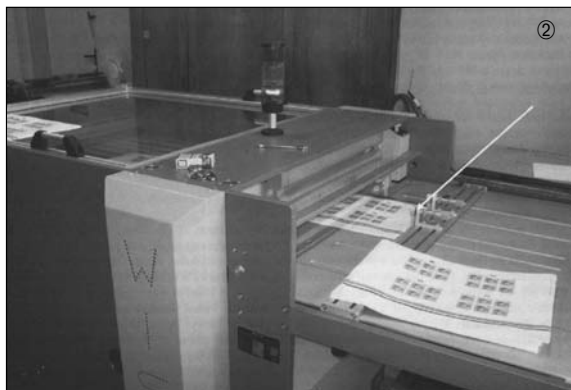
Záujemcom o bližšie podrobnosti prípravy a výroby ofsetových známok odporúčam článok V. Malovíka [1] a tiež príspevky J. Štefka a J. Fronca [2], [3]. V tomto príspevku sa podrobnejšie pozriem na zaujímavosti zúbkovania týchto našich známok.

Bohužiaľ, z materiálov, archivovaných v Poštovom múzeu v Banskej Bystrici sa o zúbkovaní veľa nedozvieme, k dispozícii sú iba nezúbkované tlačové listy známok. Reprodukujem TL známky 100 rokov Slovenskej ligy v Amerike s rozmermi 450 x 330 mm (obr. 1). Na okrajoch TL a v medzere medzi budúcimi priehradkovými listami (PL) sú umiestnené tlačiarenské značky na kontrolu súťače, stredovanie perforácie a na orezanie PL. Po rozdelení TL na dva PL sú tieto značky odstrihnuté a na PL ich môžeme nájsť len výnimočne pri posunutí strihu PL (obr. zn. Vianoce). Na reprodukovanom TL je podstatná ešte jedna skutočnosť – šírka medzery medzi dvoma PL zodpovedá šírke známky, a tak môže perforácia prechádzať z jedného PL na druhý so štandardným krokom (tzv. priebežný hrebeň).

Na hotových známkach sa zistilo, že ide o hrebeňové zúbkovanie rozmeru $11\frac{1}{4} : 11\frac{3}{4}$ (známky na šírku - č. 396, 410, 412, 413 a 415) resp. $11\frac{3}{4} : 11\frac{1}{4}$ (známky na výšku - č. 405, 411 a 414). Perforačná lišta bola vytvorená na súčasné ozúbkovanie desiatich riadkov (alebo stĺpcov) známok a tiež na vytvorenie dvoch alebo piatich otvorov v okrajoch. Po dva presahujúce otvory v okrajoch majú známky č. 413 – 415, ostatné známky majú po päť presahujúcich otvorov. Dlhšie okraje PL sú prezúbkované úplne (buď priebežným alebo samostatným úderom perforačnej lišty), kratšie okraje sú prezúbkované už spomenutými dvoma alebo piatimi presahujúcimi razníkmi.

Podľa empirických poznatkov konfrontovaných s obrázkom perforovacieho stroja Wista (obr. 2 - prevzatý zo Spravodajcu SZČSZ) možno predpokladať, že perforovanie tlačového listu, ktorý je na obrázku, mohlo prebehnúť takto: TL sa vložil do nakladacieho rohu perforačného stroja tak, aby jeho kratšia (zvislá) strana bola rovnobežná s perforačnou lištou. Potom stroj perforuje sám – posúva papier pod lištu o vopred nastavené kroky. Perforovať sa začína pravý okraj pravého PL. Prvým úderom sa ozúbkuje

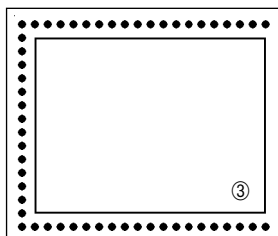

pravý okraj PL a tiež pravá strana 5. stĺpca známok. Potom sa papier posunie o jeden krok (o šírku známok) nad 5. stĺpec a druhým úderom sa vytvorí zúbkovanie na hornej, dolnej a ľavej strane týchto známok atď., až nakoniec posledným 13. úderom sa vytvorí perforácia ľavého okraja ľavého PL. Pri nepresnom posune papiera možno v miestach, kde sa stretávajú dva susedné údery, nájsť rôzne nepravidelnosti, charakteristické pre HZ: 1. posunutie naľavo, 2. posunutie napravo, 3. skrátenie, 4. skrátenie s posunutím naľavo, 5. skrátenie s posunutím napravo, 6. predĺženie, 7. predĺženie s posunutím naľavo, 8. predĺženie s posunutím napravo (záujemcom o podrobnejšie všeobecné informácie o HZ odporúčam literatúru [4]).

Poznatzky k jednotlivým známkam:

č. 396 – 100 rokov Slovenskej ligy v Amerike, 22 Sk

okrajov bolo vyrobené s normálnym krokom perforátora, rovnajúcom sa šírke známky.

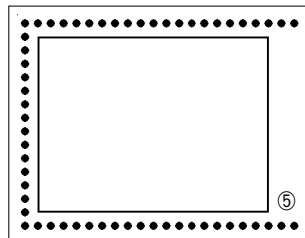
č. 405 – Jozef Miloslav Hurban, 31 Sk

Rovnaké zúbkovanie ako na predošlej známke č. 396, ibaže pre formát na výšku. HZ postupuje zvisle, orientácia hrebeňa je zhora-nadol. Nepresnosti HZ sa vyskytujú v dolných rohoch známok (obr. 4).

č. 410 – R. W. Seton-Watson, 24 Sk

Tvar perforačného hrebeňa je na obrázku. Vo vodorovných radoch má hrebeň dva razníky naviac (obr. 5). HZ postupuje vodorovne, orientácia hrebeňa je zľava-doprava. Nepresnosti HZ sa vyskytujú v pravých rohoch známok a navyše, vzhľadom na predĺženie hrebeňa sa môže vyskytovať zdvojenie prvých dvoch otvorov vodorovnej perforácie v ľavých rohoch známok. Špecifické zdvojenie môžu mať známky z 1. stĺpca PL 1 - perforácia ľavého okraja ľavého PL bola vytvorená so skráteným krokom, takže zdvojenie zasahuje až 15 otvorov vodorovnej perforácie (obr. 6).

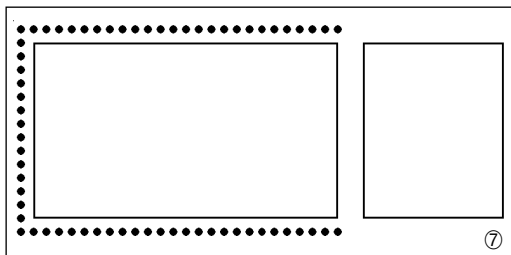

č. 411 – Vianoce 2007 – Vianočný stromček, 10 Sk

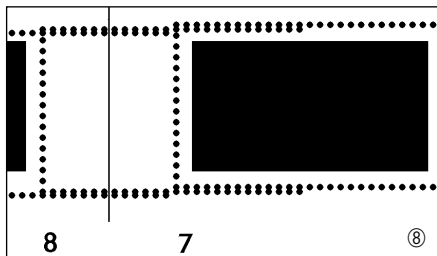
Rovnaké zúbkovanie ako na predošlej známke č. 410, ibaže pre formát na výšku. HZ postupuje zvisle, orientácia hrebeňa je zhora-nadol. Nepresnosti HZ sa vyskytujú v dolných rohoch známok, zdvojenie dvoch otvorov zvislej perforácie sa vyskytuje v horných rohoch známok, zdvojenie 15 otvorov zvislej perforácie sa vyskytuje v 1. riadku PL 1.

č. 412 – Deň poštovej známky - Poľná pošta, 28 Sk

Tvar perforačného hrebeňa je na obr. 7. HZ postupuje vodorovne, orientácia hrebeňa je zľava-doprava. Na vytvorenie zúbkovania kupónu vykonala perforačná

lišta polovičný krok. Nepresnosti HZ sa vyskytujú v pravých rohoch známok a kupónov (na kupónoch sa nemôže vyskytovať predĺženie HZ). Pri polovičnom kroku môže dôjsť k zdvojeniu 13 otvorov zľava vo vodorovnej perforácii známok (nie kupónov). Zdvojené môžu byť aj otvory vo vodorovnej perforácii medzi dvoma PL (po rozstrihnutí pravý okraj ľavého PL o ľavý okraj pravého PL), pretože šírka medzery medzi PL sa rovnala šírke kupónu a perforátor na tomto mieste urobil dva polovičné kroky za sebou. Aj tu bola perforácia ľavého okraja ľavého PL vytvorená so skráteným krokom, takže známky v 1. stĺpci PL 1 môžu mať zdvojených 18 otvorov vodorovnej perforácie. Predpokladaný postup perforovania s vyznačením možného dvojitého zúbkovania je znázornený na schématickom obrázku č. 8.

č. 413 – 15 rokov Slovenskej republiky, T1 50 g.

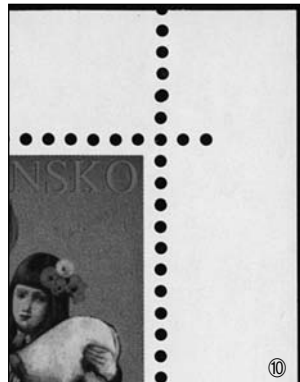
Tvar perforačného hrebeňa je na obrázku, ide o tzv. krížový hrebeň. HZ postupuje vodorovne, orientácia

hrebeňa je sprava-dolava (obr. 9, podľa dlhšieho ramena kríža). Nepresnosti HZ sa vyskytujú vo vodorovnej perforácii známok medzi 4. a 5. otvorom zľava a tiež aj na rovnakom mieste v pravom okraji PL.

č. 414 – Veľká noc 2008, T2 50 g.

Znáмка bola zúbkovaná krížovým hrebeňom s jedným razníkom navyše, jeho tvar je uvedený na obrázku. HZ postupuje zvisle, orientácia hrebeňa je podľa dlhšieho ramena kríža zhora-nadol. Nepresnosti HZ sa vyskytujú vo zvislej perforácii známok v 3. otvore zľava a tiež na rovnakom mieste v hornom okraji PL (obr. 10). Tento 3. otvor – vďaka predĺženiu výbehu o jeden razník je perforovaný dvojite.

č. 415 – Krupina, T2 100 g.

Na ozúbkovanie tejto známky bol upravený krížový hrebeň, použitý na známky dvojnásobného formátu č. 413: 15 rokov Slovenskej republiky. Do tohto krížového hrebeňa boli vložené razníky, ktoré ho rozdelili na dve polovice – ľavú (otvorenú) a pravú (uzavretú). Hrebeň postupoval vodorovne s krokom šírky dvoch stĺpcov, orientácia hrebeňa je podľa dlhšieho ramena kríža sprava-dolava. To znamená, že na PL sa striedajú stĺpce známok, ktoré sú ozúbkované hrebeňovo (na dvakrát, výbehi hrebeňa) a rámcovo (naraz, uzavretým rámečkom). Nepresnosti HZ sa vyskytujú vo vodorovnej perforácii známok medzi 4. a 5. otvorom zľava, a tiež aj na rovnakom mieste v pravom okraji PL – ale len v stĺpcoch a okrajoch ozúbkovaných hrebeňovo (na obr. 11 ich vidno v 1. a 3. stĺpci známok).

V prípade tejto známky poznatky ešte nie sú úplné. Pretože zatiaľ nepoznáme šírku medzery medzi ľavým a pravým PL nevieme, či HZ je na oboch PL len v nepárnych stĺpcoch a na pravom okraji (to by nastalo v prípade medzery širokej ako dva stĺpce známok) alebo sa HZ na jednom PL vyskytuje aj v párných stĺpcoch (v prípade medzery širokej ako jeden stĺpec známok). PL, ktoré som doteraz videl, mali perforáciu dokonalú a HZ sa nedalo rozpoznať, alebo HZ bolo v nepárnych stĺpcoch.

Treba zdôrazniť, že spomenuté a vyobrazené nepravidelnosti HZ a zdvojenia perforačných otvorov sa vyskytujú síce systematicky, ale zároveň iba pri nepresnom posune papiera v perforačke.

Pre úplnosť pripájam aj vyobrazenie testovacích „známok“ štvorcového formátu (ktorý zatiaľ pre Slovenskú poštu nebol použitý), z ktorého vidno, že perforačný stroj Wista umožňuje aj vytvorenie špeciálneho bezpečnostného zúbkovania vyseknutím otvorov atypického

známky – Tisk poštovních známek v PTC Praha, a.s. ofsetem, Zpravodaj Společnosti sběratelů čs. známek, 2005/3, str. 17 alebo <http://www.infofila.cz/new/cteni.php?c=11&c=1151>
 [3] Jaroslav Štefek, Josef Fronc: Jak se tisknou známky – Tisk poštovních známek v PTC Praha, a.s. ofsetem, Zpravodaj Společnosti sběratelů čs. známek, 2005/3, str. 17 alebo <http://www.infofila.cz/new/cteni.php?c=1999>
 [4] František Šrámek: Problémy s určovaním pravosti řádkového a hřebenového zoubkování čs. známek, Merkur 1970/11

MÁTE SLOVO

V poslednom čase mám priamo panický strach, ak na niektoré pošty na Slovensku zasielam filatelistické materiály s cieľom ich **opečiatkovaním príležitostnými poštovými pečiatkami**, v akom stave sa mi tieto materiály vráti. Že moje obavy sú opodstatnené svedčia materiály, ktoré mi boli vrátené z Pošty Ružomberok 3. Ide o zarážajúcu, ba až flagrantne lahostajnú a neodbornú prácu pracovníkov tejto Pošty.

Dňa 30. 4. 2008 sa na Pošte Ružomberok 3 používala PPP „Inaugurácia poštových známok Hasičská technika“ (PPP č. 31/08). Na túto poštu som zaslal dve celistvosti s týmito známkami a poštový lístok so žiadosťou o ich opečiatkovanie predmetnou PPP, a to cez roh známky, a tiež na ľavú stranu celistvosti. Zároveň som sprievodný list doplnil filatelistickou nálepkou Pečlivé razítkujte. Ako bola vybavená moja žiadosť o opečiatkovanie zaslaných materiálov aktuálnou PPP svedčia fotokópie vrátených materiálov (pozri obrázok).

Zo šiestich odtlačkov PPP je len jeden správne orientovaný, pričom na poštovom lístku je jeden odtlačok pečiatky otočený o 180 stupňov a majú rôznu intenzitu. Pracovníci tejto Pošty asi nevedia, ale mali by vedieť, že PPP je v deň jej prvého použitia rovnocenná dennej pečiatke a že známka má mať len jednu pečiatku. Keby tento poštový predpis pracovníci Pošty Ružombe-

rok 3 ovládali, neopatrili by celistvosti aj dennou pečiatkou dokonca s dátumom zhodným s dátumom použitia PPP, a to cez známku už raz opečiatkovanú.

Pýtam sa: Kedy už konečne budú pracovníci pôšt vychádzať svojim zákazníkom v ústrety a rešpektovať ich požiadavky? Filatelia je v súčasnosti veľmi drahá záležitosť a filatelisti veľmi dobrými zákazníkmi Sloven-

skej pošty, a. s. Myslím si, že niektorí pracovníci pôšt sú len jej zamestnancami a vôbec nemajú ani poňatie o tom, čo si vyžaduje filatelia ako zberateľský odbor. V tejto súvislosti je na mieste tiež požiadavka, aby si Slovenská pošta, a. s., začala viac všimáť i neodbornú prácu svojich zamestnancov a ich prístup k zákazníkom.

Ing. Ladislav Kráľovský, Michalovce

TK priamo s figúrkami – reálna šachovnica

V mnohých predchádzajúcich článkoch som opisoval puzzle z TK mnohých krajín. Doteraz som však nemal možnosť zaoberať sa takými TK, ktoré by vydavateľ vydal spolu s inými predmetmi (nemám na mysli puzzle vydávané v papierových obaloch). Tentokrát skúsím predstaviť skutočne originálne puzzle, ktoré pochádza z Dánska. Mal som o jeho existencii vedomosť už veľmi dlho, ale doteraz sa mi ho nepodarilo ho zohnať, stalo sa tak až nedávno.

V čom spočíva jeho originalita? V novembri roku 1992 bolo v Dánsku vydané 2-kusové puzzle z TK, ktoré správnym položením proti sebe vytvára šachovnicu (obr.). Na tom by nebolo nič zvláštne, je to tak pri každom puzzle z TK, ktoré vytvárajú požadovaný obrazec. Zaujímavou je však skutočnosť, že obe TK boli dodávané spolu so šachovými figúrkami! Čiže, spojenie dvoch vecí v jednom – ak bolo treba, dalo sa kartou telefonovať, ak sa našiel súper, dali sa na dvoch TK hrať šachy. V jednom vrecúšku je 16 bielych a v druhom 16 čiernych figúrok.

Naposledy som sa zmienil o šachovej tematike na TK v MOT 112. Tam som popri amatérskej analýze zobrazenej šachovej situácie na puzzle uviedol aj možné pohyby jednotlivých figúrok po šachovnici. Nezmiňoval som sa však o ďalšej základnej podmienke na šachovú hru – šachovnici. Každá šachovnica sa skladá zo 64 rovnakých štvorcových polí. Tieto polia sa pravidelne striedajú. Polovica – 32 polí je vždy svetlá (napr. farby bielej, žltej a pod.) a druhá polovica – 32 polí je vždy tmavá (obvyčajne v čiernej farbe). Šachovnicu rozdeľujeme na rady a stĺpce. Rady na šachovnici označu-

jeme číslicami – od čísla 1 po číslo 8. Stĺpce sa označujú základnými písmenami latinskej abecedy od písmena „A“ po písmeno „H“ (písmená na samotnej šachovnici je väčšinou zvykom označovať písmenami veľkej abecedy). Základné postavenie figúr na šachovnici je dané tým, že šachovnica musí byť postavená na začiatku hry tak, že v **pravom dolnom rohu šachovnice musí byť svetlé pole**. Toto pole určuje aj základné označenie pre položenie všetkých ostaných figúrok na šachovnici a označuje sa **H1** (vodorovný rad je v poradí prvý a zvislý stĺpec ako prvý sprava sa označuje písmenom „H“). Ďalšie zvislé stĺpce sa potom označujú postupne sprava doľava ďalšími písmenami „G“ až „A“. Rovnako ďalšie vodorovné rady sa postupne označujú zosponu smerom hore číslicami „2“ až „8“. Na základe takejto štruktúry potom nie je problém označiť ktorékoľvek pole na šachovnici; teda je 64 kombinácií písmen a číslic od prvého pola **H1** (biele figúrky) až po posledné pole **A8** (čierne figúrky). Pri zápise zo šachovej hry je už skôr zvykom polohu konkrétneho šachového pola označovať malými písmenami latinskej abecedy v kombinácii s číslicami (napr. a6, d4, e7 a pod.)

Za zmienku stojí, keď už som už tento článok venoval šachu, že najlepším šachistom na Slovensku je Sergej Movsesian, dnes 30-ročný Armén vyrastajúci v Gru-

zínsku. Už ako 14-ročný hral za Pardubice, kde sa v roku 1992 presťahoval spolu s rodičmi. Hoci hral za českú reprezentáciu niekoľko rokov, ovláda češtinu, české občianstvo nikdy nedostal. To využili šikovne naši šachoví funkcionári a v roku 2002 sa stal občanom Slovenskej republiky. Asi to bol dobrý ťah na „diplomatickej šachovnici“, pretože tento mesiac získal v bulharskom Plovdive na IX. ME v šachu pre Slovenskú republiku

striebornú medailu. Jeho postavenie – rating ako veľmajstra v rebričku medzinárodnej šachovej federácie FIDE so ziskom 2695 bodov je skutočne veľmi slušné – momentálne figuruje ako 25. najlepší šachista sveta (apríl 2008). A vo svete sa určite nestratí – ako polyglot ovláda až 8 jazykov. Zato najlepší Čech – 23-ročný David Navara sa musí uspokojiť s ratingom 2 672 bodov a s umiestnením až na 50. mieste rebrička FIDE.

Na záver článku ešte niekoľko technických údajov o dánskom puzzle z TK. Toto puzzle oficiálne vyšlo prvýkrát v roku 1. 11. 1992 s platnosťou do 31. 12. 1993.

Náklad tohto puzzle bol po 2 000 kusov. Karty boli magnetické, kódové číslo bolo 4004. Katalógové označenie podľa katalógu bolo TDTS003 - TDTS004. V tom istom období boli vydané tieto isté karty (usudzujem ako dotlač), ktoré však už majú katalógové označenie TDKS006 - TDKS007, TDFS002 - TDFS003 a TDJS011 – TDJS012. Takto vydané TK majú spoločný náklad 25 500 kusov. Nominálna hodnota bola po 20 dánskych korún. V tejto cene boli aj šachové figúrky.

Spracoval mj

Sv. Gabriel – kresťanská filatelia na Slovensku

Už tri roky po vydaní prvej známky sveta kantón Ženeva 30. novembra 1843 vydáva prvú známku, na ktorej sa objavuje náboženský motív. Na tzv. Dvojitý Ženevy sú zobrazené dva erby Ženevy, kde v pravej časti erbu sú Petrove kľúče, nad erbom nápis „post tenebris lux“ (po tmách svetlo – Žalm 18,29) a nad tým písmená „IHS“ – monogram pre meno Ježiš. Postupne sa k tejto známke pridali i ďalšie. Do konca 19. storočia bolo asi 100 známok s náboženským motívom, no a koncom dvadsiateho storočia sa ich počet odhaduje na vyše 100 000.

Poštová známka sa postupne stáva nielen záujmom filatelistov, ale aj prostriedkom ohlasovania kresťanského posolstva. Práve ohlasovanie tohto posolstva viedlo dvoch františkánov – filatelistov P. Clemensa Anheusera a P. Gabriela Schmidta k tomu, aby sa od r. 1930 začali zaoberať možnosťou organizovania náboženskej filatelie. Takto postupne vzniklo vo svete hnutie Sv. Gabriel. Najprv na národnej úrovni a v roku 1953 v Salzburgu si národné spoločenstvá vytvorili Svetové spoločenstvo Sv. Gabriel.

Aktívna práca vo Svetovom spoločenstve Sv. Gabriel spôsobila, že roku 2004 bolo naše Spoločenstvo poverené organizovaním tohtoročného Svetového kongresu Sv. Gabriel. Kongres sa uskutočnil v Nitre 2. – 6. júla a jeho sprievodnou akciou bude i medzinárodná filatelistická výstava NITRAFILA 2008. Bude to propagácia kresťanskej filatelie, no zároveň i zahraničným delegáciám predstavenie malého, no svojím kresťanským odkazom bohatého národa v srdci Európy.

Verejnosť by sme chceli zvlášť pozvať na otvorenie výstavy a prezentáciu poštovej známky (tri známky v hárčeku), ktorá vyjde pri tejto príležitosti, v stredu 2.

júla o 16.00 hod. v Ponitrianskom múzeu (výstava bude otvorená vo štvrtok – sobotu od 9.00 do 20.00 hod.); na seminár o kresťanskej filatelii, ktorý bude v piatok 4. júla o 15.00 hod. v Akadémii vzdelávania (Sládkovičova 7) a na záverečnú slávnosť sv. omšu, ktorá bude v nitrianskej katedrále, bazilike sv. Emeráma v nedeľu 6. júla o 9.00 hod.

Slovenská pošta pripravuje aj dve prílohy na poštové lístky (výstava, kongres) a štyri prízvukové poštové pečiatky (2. 7. – uvedenie známky, 3. 7. – výstava, 4. 7.

– kongres a 5. 7. – vyhodnotenie ankety „najkrajšia poštová známka roka 2007“). Pofis i Pošta Nitra budú mať počas celej akcie otvorené svoje stánky.

Záujemcovia o kresťanskú filateliu nájdu viac na www.svgabriel.szm.sk, prípadne na adrese: Ján Vallo, Dr. Karola Kmeťku 86/44, 013 01 Teplička nad Váhom; tel.: 041/5982140, 0911 811099.

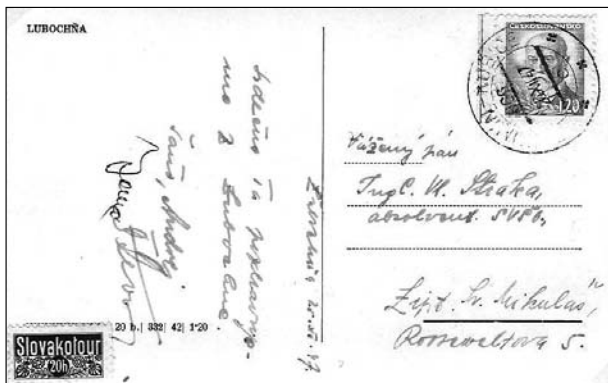
Ján Vallo

Spoplatňovanie pohľadníc po roku 1945

Na stránkach nášho časopisu bolo uverejnených niekoľko príspevkov, ktoré sa zaoberali vydávaním pohľadníc a ich spoplatňovaním. Informácie o tejto problematike možno využiť najmä v dvoch príbuzných zberateľských odboroch, a to vo filokartii a filatelii. Vo filatelii je to v dvoch oblastiach, a to v poštovej histórii – pre-

verzi však odporovali údaje o registrácii pohľadníc a určenie výšky poplatku aj kontrolného poplatku za ich predaj s kódom roku vyšším ako 1945. Cielené vyhládanie ďalších informácií prinieslo po niekoľkých rokoch i poznatky, ktoré môžu priblížiť spoplatňovanie pohľadníc a používanie kontrolných poplatkových známok Slovakotour i po roku 1945.

Vyhľadka Poverenica SNR pre priemysel a obchod č. 304 z 3. novembra 1945 o výrobe a predaji pohľadníc, s odvolaním sa na predchádzajúce predpisy, určila podmienky pre živnostníkov vydávajúcich pohľadnice a zrušila podobnú vyhlášku č. 16/1940. Živnostníci, ktorí vydávali alebo predávali pohľadnice znázorňujúce **prirodné krásy, prírodné zaujímavosti, pohľady na mestá, obce, osady alebo ich časti, budovy, umelecké pamiatky a ľudové umenie**, bez ohľadu na spôsob výroby boli povinní žiadať o povolenie na vydávanie a rozmnožovanie pohľadníc Riaditeľstvo pre cestovný ruch v Bratislave (RCR).

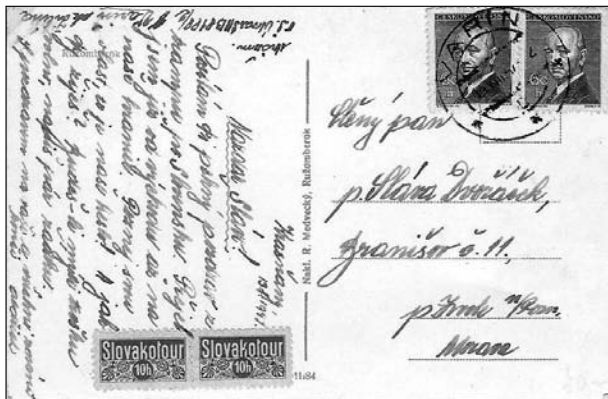
Čiernobiela pohľadnica Lubochne bola podaná na poštovú dopravu do vlakovkej pošty Bohumín – Košice č.866 dňa 26.12.1947. Spoplatnenie pohľadnice vo výške 20 halierov dokladuje vylepenie kontrolnej poplatkovej známky tejto hodnoty. Podľa vytlačenej údajov povolenia vydanie pohľadnice bolo schválené pôvodne v roku 1942.

daj kontrolných poplatkových známok na poštách a umiestnenie týchto poplatkových známok na určených druhoch pohľadníc ako ich povinná súčasť. Vo fiškálnej filatelii možno nimi dokladovať úhradu poplatkov určených štátnou organizáciou Riaditeľstvom pre cestovný ruch.

Poplatkové kontrolné známky na pohľadnice sa používali na vybraných druhoch pohľadníc od 1. 2. 1940 na základe vyhlášky Ministerstva hospodárstva č. III-2417/1/39. Skutočnosti vzťahujúce sa na túto problematiku boli dostatočne opísané v predchádzajúcich príspevkoch (pozri Pramene).

Po roku 1945 až do roku 1948 (?) možno nájsť poplatkové kontrolné známky Slovakotour na poštu prepravených pohľadniciach. Autor príspevku predpokladal, že sa tak stalo zotrvačnosťou platnosti predchádzajúcich predpisov, alebo dopredajom zásob pohľadníc z predchádzajúceho obdobia, ktoré mali nalepené kontrolné poplatkové známky. Druhej

žiadost musela obsahovať adresové údaje žiadateľa, zoznam pohľadníc, ktoré chcel vydať, spôsob rozmnoženia, výšku nákladu a približnú cenu pohľadnice pri drobnom predaji. K žiadosti bolo potrebné pripojiť tri exempláre pohľadnice v skutočnej veľkosti (najmenší povolený rozmer bol 9 x 14 cm), ak išlo o reprodukciu obrazu i jeho originál a znenie textu, ktorý sa mal uviesť na pohľadnici. Pri cudzojazyčnom texte mal byť prilože-

Vo Varíne bola 13.11.1947 podaná čiernobiela pohľadnica Ružomberka. Údaje o povolení vydania pohľadnice sú prelepené dvoma 10 h poplatkovými kontrolnými známami.

Pohľadnica Herľanského gejzírú, ktorú na základe prvého povolenia z roku 1943 vydalo GRAFO ČUDA Hoľice, bola podaná na poštovú dopravu na pošte Herľany 10.5.1948. Na predtlačenom mieste je vylepená poplatková kontrolná známka v hodnote 10 halierov.

ny i jeho preklad. V prípade kladného posúdenia RCR vydalo povolenie s registračným číslom, ktoré muselo byť na reprodukováných pohľadniciach zobrazené a malo časovo určenú platnosť.

Predávajúci mohli pohľadnice predávať iba v prípade, že mali nalepenú poplatkovú kontrolnú známku, ak táto nebola natlačená na pohľadnicu priamo pri jej výrobe (autorovi zatiaľ nie je známy takýto prípad). Cena poplatkovej kontrolnej známky sa uvádzala na prvom mieste za registračným povolovacím číslom. Hodnoty poplatku mohli byť 10 h, 15 h, 20 h, 30 h, 40 h. Poplatkové kontrolné známky mali dodáť predávajúci veľkoobchodníci alebo výrobcovia pohľadníc, ktorí ich kupovali na poštách.

Výroba pohľadníc bez povolenia RCR a ich predaj bez kontrolnej poplatkovej známky boli trestné. Povolenia na výrobu pohľadníc vydané pred 3. novembrom 1945 stratili platnosť 1. decembra 1945. Pohľadnice bolo možné za určených podmienok dopredať do 31. decembra 1945.

Zatiaľ poslednou zaregistrovanou zmenou je vyhláška Povereníctva priemyslu a obchodu č. 326 zo dňa 14. marca 1949, ktorá určuje poplatok za povolenie na výrobu pohľadníc (kontrolná známka) na 40 halierov za jednu pohľadnicu. Predávajúci mali na účely dodatočného spolpatnenia oznámiť RCR stav zásob pohľadníc k 1. marcu 1949, a to najneskôr do 25. marca 1949. RCR malo vydať každému oznamovateľovi povolenie na odpredaj pohľadníc. Bez tohto nového povolenia bol po 25. marci 1949 zakázaný ďalší predaj skladovaných pohľadníc,

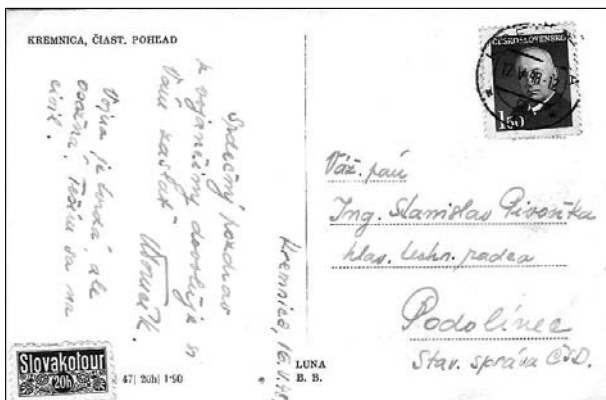
v prípade jeho nedodržania boli určené postihy.

V súčasnosti možno doložiť najneskoršie použitie pohľadnice s nalepenou kontrolnou poplatkovou známkou v Ružomberku 16. 7. 1948. Verím, že v zbierkach sa nachádzajú i pohľadnice s poplatkovou kontrolnou známkou použité i po tomto termíne. V časti „Prameň“ je zoznam dostupnej podkladovej literatúry k problematike spolpatňovania pohľadníc a poplatkových kontrolných známok SLOVAKOTOUR. Autor uvíta dopĺňujúce informácie k tejto problematike aj prípadné informácie o okolnostiach a termínoch skončenia používania

poplatkových kontrolných známok

Dušan Evinic

Prameň: 1. Úradné noviny č. 2 a 4 z roku 1940. 2. Host a turista č. 2/1940 a č. 14/1941. 3. D. Evinic Poplatkové kontrolné známky, Slovenská filatelia č. 2/1992. 4. D. Evinic Poplatkové kontrolné známky II, Slovenská filatelia č. 2/1993. 5. Donaupost č. 2/1940. 6. Úradné správy Ministerstva dopravy a verejných

Čiastočný pohľad na Kremnicu je námetom pohľadnice, ktorú vydala firma LUNA na základe povolenia z roku 1947. Spolpatnenie pohľadnice v určenej výške 20 halierov je poplatkovou známkou príslušnej hodnoty. Pohľadnica bola prijatá na poštovú prepravu na pošte Kremnica 17.5.1948.

prac č. 3/1940. 7. Úradný list RPaT Bratislava č. 7/1940. 8. Úradné správy slovenskej pošty č. 32 a 34/1940. 9. Špecializovaný katalóg Slovensko, 2001. 10. D. Evinic: Kontrola vydávania a predaja pohľadníc od 1. 1. 1940 do ?, Zberateľ č. 1/2000. 11. O. Piszton: Objav nového zúbkovania, Zberateľ 7/2001. 12. des: Kontrolné poplatkové známky Slovakotour, Zberateľ č. 1/1995. 13. M. Bachratý: Ešte k známkam SLOVAKOTOUR, Zberateľ č. 7/2005. 14. Vyhláška č. 304 Povereníctva SNR pre priemysel a obchod z 3. 11. 1945. 15. Vyhláška č. 326 Povereníctva priemyslu a obchodu z 14. 3. 1949. 16. Zbierka autora.

Spoločné vydania (1)

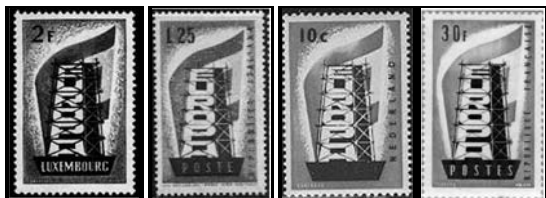
Novým zberateľským odborom vo filatelii sú známkami spoločných vydaní. Ich zberatelia majú aj svoje organizácie, kluby, katalógy a internetové stránky. Najmä v poslednom období sa takmer každá európska krajina snaží vydať aspoň jedno až dve spoločné vydania za rok a niektoré aj viac. Spoločné vydania sú bežné aj vo východnej Ázii, severnej Amerike či Oceánii, no niektoré krajiny akoby sa im bránili.

Kedy a prečo vznikli? Na otázku kedy je pomerne ťažké odpovedať, pretože najmä na prelome 19. a 20. storočia a potom po 1. a 2. svetovej vojne koloniálne veľmoci vydávali známky bez názvu územia, ten sa dotlačil až dodatočne a inou farbou. Alebo sa robili pretače rôznych kolónií materskej krajiny, či boli vydané úplne rovnaké známky pre rôzne kolónie, rozdiel bol len v názve známkovej krajiny a niekedy aj vo farbe, napríklad Guadeloupe Mi 184 – 185 a Martinique Mi 203 – 204.

Vtedy ešte nikto nepremýšľal nad zámernými „spoločnými“ vydania, ani nad takým pomenovaním. Vznikli jednoducho z praktických dôvodov, známky sa síce vydali, ale na návrhoch sa ušetrilo.

Skutočné spoločné vydania sa začali objavovať najmä od šesťdesiatych rokov minulého storočia. Medzi spoločné vydania patrí aj emisný rad s názvom EUROPA, ktorý vychádza už od roku 1956. Začalo ho vydávať šesť krajín západnej Európy, a to Belgicko, Francúzsko, NSR, Taliansko, Luxembursko a Holandsko.

Postupne sa pridali všetky európske známkové krajiny a aj niektoré ázijské krajiny (Arménsko, Gruzínsko, Azerbajdžan, Turecko, Cyprus, Severný Cyprus, Kazachstan) a dokonca aj severoamerické Grónsko. Dnes

už je pre toto vydanie spoločná len téma, nie návrh známky.

Na otázku prečo, sa odpovedá ľahšie. Rôzne štáty hľadajú to, čo ich spája, aj keď sú od seba

vzdialené tisíce kilometrov a snažia sa to ukázať celému svetu vo svojej známkovej tvorbe. Spájať môžu najrôznejšie veci, ako fauna, flóra, životný štýl, osobnosti z rôznych sfér života, umenie, architektúra, udalosti, štátne významy, história, šport, náboženstvo, ekológia, filatelická výstava... Tém je nepreberné množstvo. Dokonca sa niekedy objaví aj spoločné vydanie dvoch kedysi znepriatelených krajín a národov, ako v roku 2005 vydanie Nemecko – Izrael.

Niektoré krajiny sa pravidelne vracajú k spoločným vydaniám, napríklad Česko so Slovenskom v rokoch 1993, 1996, 2004 a každý rok EUROPA, tri pobaltské krajiny v rokoch 1992, 1995, 1997, 1999, 2001, 2004, 2008 a každý rok EUROPA, krajiny južnej Afriky (SAPOA), v rokoch 2004 a 2007 13 minisťátov Európy (SEPA) a je predpoklad spoločného vydania aj v nasledujúcom roku; osem severných krajín (Nordická mytológia) v rokoch 2004, 2006 a 2008, Veľká Británia so svojimi kolóniami, napríklad v roku 2006, Francúzsko so svojimi zámorskými územiami, napríklad v roku 2007. Dôvody sú najmä spoločná minulosť i prítomnosť, hospodársko-politická spolupráca, geografická odľahlosť, malý počet obyvateľov, vzájomná blízkosť národov, či kultúr.

No niekedy môže zdanie aj klamať. Aj keď známky vyzerajú ako spoločné vydanie, v skutočnosti ním nie sú. Stáva sa to vtedy, keď návrhy známok sú už hotové, ale medzitým štát, pre ktorý mali byť vytlačené, zanikne. Ešte si to pamätáme pri známkach Česka (Mi 21 – 22) a Slovenska (Mi 171 – 173) Osob-

mok a hárdček. Podobných emisií známok krajín bývalého ZSSR bolo viac.

V súčasnosti sa stále viac objavujú známky, ktoré aj keď sú spoločným vydaním, nevzerajú tak. Návrhy známok ani zďaleka nie sú podobné, akoby každá z krajín vydala vlastnú samostatnú známku. Tomu sa nevyhlo ani Slovensko pri spoločnom vydaní s Maďarskom v roku 2001 Most Štúrovo – Ostrihom.

Niekedy sa stáva, že známky nie sú podobné v ničom okrem zadanej témy a najlepšie to vidieť na známkach v emisií

nosti, alebo pri známke Československa (Mi 3132) a Česka (Mi 14) Český Krumlov. Filatelista neznalý pomerov by mohol tieto známky omylom považovať za spoločné vydanie. Ale dalo by sa určite zapochybovať aj

EUROPA. Preto dnes okrem zvolenej spoločnej témy záleží len na poštových správach krajín a autoroch návrhov známok, či sa budú navzájom pridržať jedného návrhu, alebo si urobia vlastný. Preto základným a niekedy aj jediným kritériom na spoločné vydanie je len téma na známke. O spoločných vydaniach by sa dalo písať dlho, ale cieľom článku nie je obsiahnuť všetky detaily spoločných vydaní. V ďalších pokračovaniach priblížim niektoré zaujímavé spoločné vydania z celého sveta. **-dn-**

pri známkach Moldavska (Mi 4), Kirgizska (Mi 1) Prírodné rezervácie, alebo Tadžikistanu (Mi 1), Kazachstanu (Mi 7), Turkménska (Mi 1). Navyše Turkménsko v roku 1992 vydalo v podobnom vyhotovení ešte ďalších 6 zná-

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 4/ 2008

Úvodný príspevok V. Münzbergera pokračuje vývojom perfinov na území Československa, jeho 3. časť sa týka perfinov na čsl. známkach, počínajúc Hradčanmi. Poštovou históriou je 48. časť seriálu Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy Fr. Beneša st. V znaleckej hliadke F. Beneša píše o výskyte falzifikátov známok PČ 1919 na zahraničných aukciách (ponúkané ako pravé). W. Balduš v seriáli Filatelistické svedectvá – známky revolúcie, píše o známkach z prechodných období zmien štátnych režimov, keď v štvrtéj časti píše o Mexiku 1995 – Chiapas. O medzikontinentálnych známkach (známky, ktoré platili súčasne na viacerých kontinentoch) druhou časťou pokračuje L. Kunc. Pohľad na českú známkovú tvorbu v roku 2007 prináša S. Strnad. Z oblasti námetovej filatelie je príspevok P. Fencla s názvom: Pejsku, vraf se!, v ktorom autor píše o počiatkoch vysielať živých tvorov do vesmíru. M. Svozil druhou časťou približuje na známkach Kone na olympijských hrách. Námetu sa venuje aj S. Kamenický, keď si filatelisticky všima júnový európsky šampionát vo futbale EURO 2008.

Z tradičných rubrik sú v čísle informácie o novinkách Českej pošty, o prípravách výstavy Praga 2008, o nových známkach vo svete, inzercia a ďalšie kratšie príspevky.

■ FILATELIE (ČR) ■ 5/ 2008

Úvod čísla patrí opäť perfinom, keď V. Münzberger pokračuje perfinmi na území Československa pred začiatkom II. svetovej vojny. Znalecká hliadka F. Beneša upozorňuje aj obrazovo na falzifikáty zubkovania známok ČSR I. L. Kunc pokračuje o medzikontinentálnych známkach. Seriál Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy Fr. Beneša st. sa v 49. časti zaoberá Čs. poštovou správou. W. Balduš pokračuje piatou časťou príspevku Filatelistické svedectvá – známky revolúcie, o známkach z prechodných období zmien štátnych režimov, všima si Grécko 1944. V rubrike o nových slovenských známkach sa prezentujú naše známky od augusta 2007 (spoločné vydanie so San Marínom) až po aprílovú emisiu – Technické pamiatky. J. Sobihard informuje o nových nálezoch celín z roku 1945 (podacie lístky na telegram, poštový lístok). J. Horák v príspevku Pony expres spája poštovú históriu s námetovou filateliou, keď píše o doprave pošty jazdcom na koni v 19. stor. S. Kamenický si druhou časťou filatelisticky všima júnový európsky šampionát vo futbale EURO 2008.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, o nových známkach vo svete, inzercia a kratšie príspevky. V rubrike odbornej literatúry sú recenzie špecializovaných katalogov Michel Rakúsko a Švajčiarsko s Lichtenštajnskom.

(spracoval -pem-)

„Kliše“ rakúsko-uhorského cisára Františka II. (1792 – 1835)

Začiatkom 18. storočia, v čase, keď sa ešte fotografia nepoužívala, boli podobizne vládcov vtedajšieho sveta známe predovšetkým z mincí, medailí a maliarskych výtvorov. Zvláštnym druhom portrénnych medailí boli tzv. kliše – jednostranné medaily razené z tenkého plechu, ktoré sa vyznačovali tým, že obrazy na nich boli oveľa plastickejšie ako na iných medailách alebo minciach. Týmto druhom medailí sa preslávil rytec viedenskej mincovne Leopold Heuberger, ktorý vo viedenskej mincovni pracoval v rokoch 1801 až 1839. Známe sú jeho kliše s portrétmi cisára Františka II. (1792 – 1835).

Jednostranné kliše s portrétom Františka II. má priemer 55 mm

ruského cára Alexandra I. a pruského cisára Fridricha Wilhelma III. Toto kliše je vyobrazené v aukčnom katalógu firmy H. D. Rauch - 82. Münzenauktion pod položkou č. D-2498.

L. Heuberger bol autorom aj krstných, birmovných a úmrtných medailí, medailí školských, svadobných a iných. Spolu s viedenským medailérom a rytcom J. A. Harnischom je autorom aj medaily na bratislavskú korunováciu (25. 9. 1825) štvrtej manželky cisára Františka II. – Karolíny Augusty Bavorskej.

(Literatúra: Hlinka, J. Bratislavské korunovačné medaily a žetóny, 1966, str. 53, 1 – 3).

František II. bol synom cisára Leopolda II. (1790 – 1792) a Márie Ludoviky. Narodil sa v marci roku 1768 vo Florencii. Vládu nastúpil po smrti svojho otca v roku 1792. V tom istom roku bol aj korunovaný za uhorského kráľa v Budapešti, na cisára ríšsko-nemeckého vo Frankfurte a v Prahe na kráľa českého.

Leopold Heuberger (1786 – 1839) bol medailér a rytec vo Viedni (signatúra L. HEUBERGER F. H.). Pracoval vo viedenskej mincovni, v Gúnzburgu a do roku 1806 pôsobil tiež v mincovni v Smolníku. Vytvoril celý rad portrénnych medailí. Okrem vyobrazeného portrétu je známe aj kliše z čias protinapoleonskej koalície, kde sú vyobrazené portréty rakúskeho cisára Františka II.,

Korunovačná medaila Karolíny Augusty, (razená v zlate, striebre a olove), priemer 48 mm

avertz: poprsie Karolíny Augusty s diadémmom vl.
Opis: CAROLINA AVGVSTA FRANCISCI. AVSTR. IMP
reverz: v strede je kráľovská koruna a pod ňou žezlo skřížená s vavrínovou vetvičkou, hore nápis PIE. VT. CLEMENTER

Milan Burian
Foto: Martin Burian

Operence – spoločníci človeka

DUDOK OBYČAJNÝ

Po skončení predsvadobného obdobia prichádza čas párenia, ktorý trvá pomerne krátko. Prebehne raz alebo niekoľkokrát za sebou. Najdôležitejšou fázou rozmnožovania je dobrý výber miesta na stavbu hniezda. To je v mnohých prípadoch dôležitým predpokladom na úspešné vyvedenie potomstva. Niektoré vtáky hniezdia spoločne v rovnorodých kolóniách, sú to predovšetkým havrany, alebo v rôznorodých kolóniách ako čajky a rybáre alebo brodivce spolu s kormoránmi.

Niektoré vtáky si zasa rozdeľujú hniezdne rajóny a nepustia do nich cudzí pár ani samica vlastného druhu, napríklad malé spevavce. U kukučiek majú vlastné rajóny len samce, kým samica lieta z jedného do druhého. Pri polygynických druhoch miesto na hniezdenie a stavbu hniezda obstaráva buď len samica alebo obaja partneri, pričom rozdelenie práce medzi nimi nie je rovnaké. Pri stehlíkoch (*Cardeulis*) samec samicu len odprevádza, ale aktívne do stavby hniezda nezasahuje. U niektorých druhov sa

samec zasa venuje znášaniam materiálu a samica buduje hniezdo. Pri volavke poplavej (*Ardea cinerea*) hniezdo stavia samec.

Dudok obyčajný – *Upupa epops* L. čelad *Upupidae*. Je to vták o niečo väčší ako drozd čierny (*Turdus merula*) a meria 28 cm. Na hlave má dvojradový hnedý chochol, ktorý je na konci čierny. Hlava a krk sú hrdzavohnedé, bruško biele s tmavými podĺžnymi škvrkami. Chrbát a ramená sú čierne so žltobielymi pásmi. Chvost má dlhší a čierny so širokým bielym pásom, oči tmavohnedé a nohy sivé.

Charakteristickým znakom druhu je chochlík s vejárovito postavených pier a dlhší, tenký, mierne ohnutý zobák. Let dudka je motýľovitý.

Dudok obyčajný žije v strednej a južnej Európe, v Ázii a v Afrike. Obýva otvorené priestranstvá so skupinami stromov a kriačín, ako sú pasienky, lúky, ovocné záhrady. Najradšej sa zdržiava v riedkych nížinných listnatých lesoch. Väčšinou sa živí pôdnym hmyzom, ktorý zbiera na tento účel dobre prispôbeným dlhým zobákom – sú to larvy mravcoleva, larvy rozličných chrobákov, medvedíky, húsenice a koníky. Často zbiera hmyz v truse hospodárskych zvierat. Hniezdi v dutinách stromov, vo vrúbach, ale aj pod koreňmi stromov, hromadách skál a niekedy aj v búdkach. Hniezdo má nedbalo upravené, obyčajne je v ňom suchý dobytčí

trus a trochu machu. Pred párením podáva samec samicu potravu – akoby svadobné dary.

Samica do hniezda znáša šesť až sedem zelenkastomodrých alebo žltobielých i sivých vajíčok. Farba vajec je dosť variabilná so slabým leskom, hniezdi dvakrát do roka. Samička sedí na znáške 16 – 18 dní, samec ju vtedy kŕmi. Mláďatá ostávajú v hniezde 22

dní. Vylučujú páchnucu látku, ktorá ich chráni pred nepriateľmi. Pri vábení volá „cherr“ alebo „rre“. Najčastejšie sa ozýva dvoj- až trojslabičným „upup“. Dudok obyčajný patrí medzi užitočné vtáky.

Jozef Solava

Slováci v misii OSN UNPROFOR v bývalej Juhoslávii

Z dôvodu vzniku krízovej situácie na území bývalej Juhoslávie, na základe rozhodnutia BR OSN č. 21 z 27. 11. 1991, bola ustanovená misia s názvom: Ochranné jednotky OSN v bývalej Juhoslávii UNPROFOR (UN Protection Forces – Former Yugoslavia).

Vláda ČSFR uznesením č. 2 zo 16. 01. 1992 rozhodla o začatí prípravy na vyslanie jednotky do tejto

ex Juhoslávie ešte tri mesiace spoločný česko-slovenský prápor. Na plnení záväzkov v kontingente UNPROFOR sa podieľala SR a ČR v pomere 1:2. Jednotku predstavoval peší prápor v počte 481 osôb, z nich bolo 115 osôb z Armády SR. Mandát pre čs.

peší prápor bol do polovice apríla 1993.

Dňa 12. 02. 1993 sa zástupca hlavného vojenského poradcu Generálneho tajomníka OSN obrátil na našu stálu misiu pri OSN, aby SR prevzala pôvodnú úlohu Kanady a navrhla SR vyslať do ex Juhoslávie jeden ženijný prápor. Vláda SR žiadosť OSN prerokovala a v marci 1993 vydala súhlas s vyslaním samostatného ženijného práporu MS OSN. Slovenská národná rada 19. 3. 1993 vyslovila súhlas s vyslaním samostatného ženijného

práporu MS do ex Juhoslávie s označením SLOVENGBAT. Veliteľom prápora MS OSN bol určený plk. Ing. Lubomír Kolenčík, ktorý veľik práporu od mája 1993 do decembra 1994. Odborný výcvik vybraných príslušníkov ASR prebehol vo výcvikovom stredisku 3. ženijnej brigády v Sereďi. Z pôvodného čs. pešieho práporu, v ktorom bolo 115 príslušníkov ASR, prešlo do SLOVENGBAT-u len 61 osôb. Významnú úlohu zohrala výcviková základňa MS OSN ASR v Nitre, kde sa plnili úlohy personálnej práce, zabezpečenia výcviku, materiálno-technického vybavenia, ako aj striedania síl v ženijnom prápore MS OSN.

Prvá časť kontingentu SLOVENGBAT-u začala výstavbu priestoru veliteľstva v meste Daruvar. V obci Lipik vybudovali základňu pre pobyt hlavných síl ženijného prápora (žpr). Dňa 29. 4. 1993 prišiel do Daruvaru prvý transport žpr. Od 16. do 27. mája 1993 bolo zo Slovenska presunutých deväť vlakových súprav s 270 vagónmi.

Pôsobenie prápora sa začalo 1. júna 1993 spoločným nástupom pri otvorení misie UNPROFOR. Operačnú pohotovosť dosiahol prápor 20. 6. 1993. Postupným doplňovaním nových príslušníkov mal prápor vo februári 1994 spolu 606 osôb. Neďaleko Mostara v Bosne a Hercegovine dali 10. 6. 1994 do prevádzky pontónový

Aerogram OSN odoslaný príslušníkom česko-slovenského pešieho práporu z misie UNPROFOR 2. marca 1993 ako Free Mail

miestnej misie. Vo Výcvikovom stredisku MS OSN v Českom Krumlove sa formoval peší prápor v počte 500 osôb. Do jednotky boli zaradení len dobrovoľníci. Prvým veliteľom práporu bol pplk. Ing. Karel Blahna. Dňa 7. 3. 1992 vstúpil mandát OSN pre ČSFR do platnosti a 11. 3. 1992 vydalo FZ ČSFR súhlas na vyslanie jednotky. To sa uskutočnilo už 13. 3. 1992, keď do ex Juhoslávie odleteli 15 dôstojníkov ČSA.

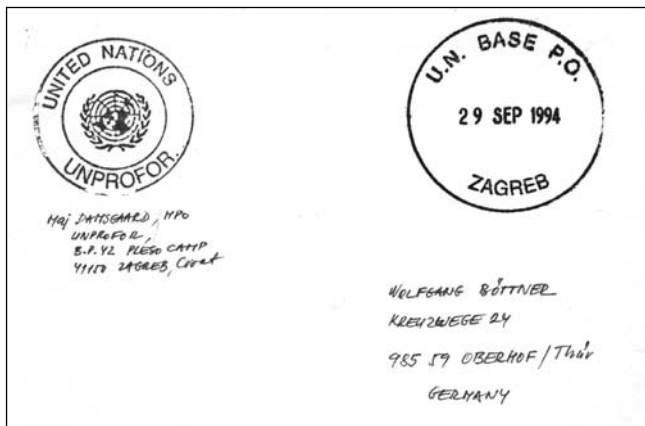
Hlavné sily čs. práporu boli rozvinuté do 18. 4. 1992 v počte 502 vojakov a vojenských policajtov. Od začiatku misie Jednotka pôsobila na území Chorvátska v oblasti tzv. Republika Srbská Krajina. Bolo to v sektore Juh, kde boli spolu s francúzskym a keňským práporom MS OSN. Príslušníci práporu vybudovali desať kontrolných prepúšťacích stanovišť, organizovali mobilné pozorovacie tímy a dohliadali na uloženie odobraných zbraní z frontovej línie. Zároveň vykonávali ochranu chorvátskej obce Podlapač, zabezpečovali patroly pre humanitárnu pomoc a ochranu dočasného tábora pre prisídlencov v osade Dolný Lapač. Doprevádzali konvoje s humanitárnou pomocou a konvoje s vystaňovalcami z republiky Srbská Krajina do Chorvátska.

Po rozdelení ČSFR k 31. 12. 1992 pôsobil na území

List odoslaný z misie UNPROFOR 16. 1. 1996 ako Free Mail s kašetom slovenského ženijného práporu SLOVENGBAT, podaný na pošte 34550 Pakrac 4. 1. 1996

most cez rieku Neretvu, pričom na jeho stavbe sa okrem britských a španielskych ženistov podieľali aj príslušníci SLOVENGBAT-u. Medzi najdôležitejšie splnené úlohy patrili stavby mostov v Petrinji, Lipiku, Sarajeve, Mostare, Rajniči a Maljikove. Z ďalších spomeniem opravu komunikácií v Tomislovgrade, výstavbu železo-

List odoslaný z veliteľstva misie UNPROFOR v Záhrebe 29. 9. 1994 ako Free Mail do Nemecka

betónového úkrytu v Erdute a zariadenie prevozového prepraviska na rieke Neretva. Na území Chorvátska, Bosny a Hercegoviny a tzv. Republiky Srbská Krajina príslušníci SLOVENGBAT-u budovali a rekonštruovali cesty, odminovávali terén, stavali tábory, poľné nemocnice, strážne veže, mosty, upratovali plochy a prevádzali potrebný materiál.

Rukami slovenských ženistov prešlo vyše tritisíc ubytovacích buniek, postavili dve poľné nemocnice v Knine a Gračaci. Od mája 1993 do mája 1997 zlikvidovali viac než 5 300 protipechotných a protitankových mín, vyše 18 tisíc kusov munície a tisíce kg výbušnín.

Druhým veliteľom žpr. MS OSN SLOVENGBAT-u bol od decembra 1994 do septembra 1995 plk. Ing. Daniel Kostra a od septembra 1995 do septembra 1996 plk. Ing. Rostislav Šmehlík. Hlavný veliteľ misie UNPROFOR bol švédsky generál Lars-Eric Wahlgren. Veliteľstvo misie bolo v Záhrebe.

Misie UNPROFOR sa zúčastnilo 38 599 vojakov a 684 vojenských pozorovateľov OSN zo 42 krajín sveta vrátane Slovenska. Misia mala aj obeť na životoch. Zahynulo 167 osôb, medzi nimi 27. 10. 1994 tragicky zahynul v Gračaci – Stikada rtm. Vladimír Grman.

V misii OSN UNPROFOR bola pošta pre príslušníkov čs. pešieho práporu od 18. 4. 1992 do marca 1995 poskytovaná poštami OSN, ktoré boli zriadené na báze štruktúry vojenskej poľnej pošty francúzskej armády. Zriadila adresové miesto SLOVENGBAT SEKTOR JUH, P. O. Box 42, 411500 ZAGREB Airport CROATIA, ako aj poštovú bezplatnú službu „FREE MAIL“. Hlavný poštový úrad OSN UN BASE POST OFFICE zabezpečoval dodanie zásielky do priestoru dislokácie našej jednotky. Pri odosielaní pošty používal dennú pečiatku rôznych typov. Príslušníci misie UNPROFOR mohli v jednom týždni odoslať 5 ks aerogramov OSN alebo obálky a pohľadnice do hmotnosti 10 g ako FREE MAIL. Na označenie zásielok príslušníci SLOVENGBAT-u používali kašety elipsovitého tvaru por. č. 1 – 4 s textom SLOVAK ENGINEER BATTALION UNPROFOR.

Jozef Korený

Pramene a literatúra:

1. Vitko, Pavol: V službách mieru, VIA MOSR

Bratislava 2003

2. APOLÓGIA, týždenník ASR

3. OBRANA, mesačník MO SR

4. UNPROFOR, Reace-Keeper Magazine, Zagreb, Croatia

5. Ročenka MO SR roč. 1993-1996, VIA MO SR, Bratislava

6. Čech, Miloslav: Poľní pošty SČF roč. 2001-2006, Praha

7. Marek, Jiří: Filatelistický atlas, Mezinárodní organizace, Praha 2004

8. Korený, Jozef: Slovenské modré barety v službe mieru, KF 52-19 Trenčín 2007

Pracovní óda na oživené aršíky

Aršík Antonína Novotného

K nejasnostem z historie československých poštovních aršíků bude asi docházet tak dlouho, pokud nebudou k dispozici základní informace o jejich oficiálních projektech. Neboli o pracovních postupech podle plánů a záměrů vydavatelských, výrobních, poštovně provozních, distribučních a obchodních.

Když mám vybrat projekty aršíků, které měly největší význam a stále vzbuzují řadu otázek, dohadů, ale i spekulací, pak k objasnění volím léta 1967 – 1969.

I proto je toto období důležité, že v kontextu nezapomenutelného Pražského jara zůstávají vhodným východiskem pro všechny aršíky v pořadí, od prvního až k normalizaci. Třídím dosud nezveřejněné skutečnosti v naději, že mohou přinést výsledky i v dosavadní filatelické literatuře. Vůbec nemám pocit, že by v nich bylo něco zbrusu nového, ale pro filatelisty hlubšího zaměření patrně ano. Ta dávná minulost přivádí k nej-různějších otázkám – nebo jsem tázán na řadu pracovních podrobností ze „zákulisí“. Znovu se ocitám ve zcela jiném prostředí než v tom, kterému se

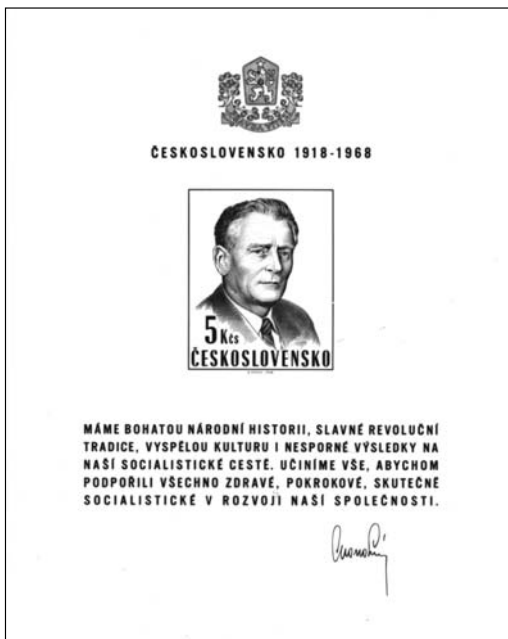
tazatelé snaží přiblížit. Tedy, zda i oživené odpovědi budou slučitelné s jejich představou, svázanou zároveň komerčním interesem a tthem, podle hesla „Peníze a filatelie“. Tedy s praxí trvale platnou a pěstovanou. Pokud ovšem tento model sběratelství nepřehluší zájmy přece jen ušlechtilější, tedy cosi pro dnešek nevidaného.

V hlavním skladu Technické ústředny spojů Praha vznikla začátkem ledna 1967 první důležitá iniciativa kolem nepotřebných zásob poštovních cenin. Byl to způsob, jak řešit nespokojenost s distribucí i pro účely sběratelské. Jelikož při jejich tisku není pokadě možno stanovit a také vytisknout přesný náklad, tedy odhad-

nout konečnou a skutečnou potřebu, v tomto případě nás více zajímají aršíky, navrhla TÚS dvoji řešení: komisionálně je zničit, nebo převést do oddělení P/22 – filatelie závodu 04. Vycházelo se přitom z běžně praktického způsobu distribuce známek (zejména aršíků) do poštovního provozu, přičemž vznikl jistý paradox, spočívající v tom, že přiděly se často regulovaly podle přání obchodu: PZO Artia a Pofisu. Například: „Aršík Tizian, Obrazárna Pražského hradu 1965, vytištěný v nákladu 400 000 kusů, přebytek činil 60 757 kusů. Z toho poštám bylo diferencovaně přiděleno určité množství. Na žádost PZO Artia (což se téměř rovnalo dobrovolnému příkazu, pozn. R.F.) byl aršík z provozu stažen zpět do TÚS s odůvodněním, že jeho zbytky rovnalo dobrovolnému prodeji v zahraničí. To se ovšem nepodařilo, takže obchodníci vyžádané převzetí jednoduše odmítli.“

Iniciativě pracovníků TÚS vyšla Ústřední správa spojů vstříc ustanovením 25. ledna 1967: „Na základě rozboru o skladovaném množství a návrhu na řešení situace proveďte komisionální zničení příležitostných poštovních známek uvedených v seznamu. Pamětní aršíky: Praha – Hrad, 5 Kčs, 1964 (56 115 kusů), Obrazárna – Tizian, 5 Kčs, 1965, Prodaná nevěsta, 3 Kčs, 1966 (35.100 kusů), Korunovační klenoty, 5 Kčs, 1966 (3 000 kusů), převedte do účtu P/22 – Ústřední sklad k případnému využití v pozdější době. Kopii o protokolárním zničení uvedených cenin zašlete nám na vědomí.“

Table příznivá ouvertura kolem aršíků dostává trhlinu přesně za rok. Lednové plénum ÚV KSČ zbavilo Antonína Novotného funkce prvního tajemníka strany a Novotný z prezidentského postu abdikoval 22. března 1968. Služební „opatření“ k likvidaci aršíku - včetně zná-

mek - s portrétem hlavy státu následovala téměř okamžitě. K dopracování stačila tři dny. Doporučený postup byl projednán s odborem pošty a TÚS. K dispozici byly přesné seznamy o výplatních známkách, poštovních dopisnic i obálek s natištěnou známkou s portrétem Novotného.

Další informace – podle reakcí tehdejších médií – o chování Antonína Novotného po lednu 1968 se patrně bez politických předsudků neobejdou. Tento rozporuplný proces není zřejmě dodnes plně objasněn. V obecné poloze byly způsoby jeho jednání plně osobního podezírání a dá se říci i agresivity. A naopak, jiný byl jeho vztah k poštovním ceninám. Ve srovnání s naší zkušeností, tak, jak bylo možné zaznamenat v pracovním styku prostřednictvím vedoucího KPR, Ladislava Nováka, byl velmi vstřícný (posuzoval například i emise Pražského hradu). Ale vyprostít se z pocitu mocenské funkce se Novotný nedokázal. Po vynucené emisi dvou známek s jeho portrétem do poslední chvíle kategoricky trval na vydání aršíku. Ten se mu rozdělením funkcí – tedy po odvolání z funkce I. tajemníka ÚV KSČ – měl stát součástí prestižního boje o zachování nového postavení hlavy státu na Hradě. Najednou „objevil“ novou možnost své vize: aby aršíkem vynikla funkce prezidenta s větší politickou vahou.

Den po abdikaci Novotného byla veřejnost až překvapivě rychle informovaná, že známky s portrétem odstoupivšího prezidenta republiky zůstávají nadále v platnosti. Proč? V ČSSR totiž fungoval poštovní systém podobný jako v Anglii, kdy každá vydaná známka má trvale neomezenou platnost. Toto oznámení pravomocného náměstka ředitele ÚSS, Juraje Maňáka, otiskly téměř všechny noviny 24. března 1968. Další postup již podléhal rozhodnutí tehdejšího šéfa resortu spojů. Konkrétně to prakticky znamenalo v TÚS Praha a Bratislava ukončit další expedici výplatních známek emisí 1958, 1959, 1967. Podle stavu zásob na přidělových poštách postupně tyto známky stáhnout, provést skartaci a nahradit je běžnými výplatními známkami stejných hodnot. Odlišný „životopis“ měl vytištěný náklad aršíku s vyobrazením Novotného. Vycházel z jiného kontextu: původně měl být vydán u příležitosti 50 let Československa. Vydaný pokyn tudíž předpokládal, aby TÚS zajistila bezpečné uložení vytištěného nákladu aršíku do doby jeho skartace. Netvrdím, že to bylo negativum, ale nesmlím poznámku, že měl být rovnou skartován. (Nutné bylo mimo jiné zajistit obvyklé množství pro státní archiv poštovních cenin v Poštovním muzeu.) Z historického hlediska bylo datum vydání 5. května k výročí státu neodůvodněné a nelogické. Teprve 14. 3. 1968 byla rozhodnuta emise na 28. říjen.

Je pro dnešní bádání patrně důležité ještě vědět o samostatném opatření, týkajícím se jediného výtisku aršíku, který byl právě na pokyn ředitele ÚSS předán A.

Novotnému prostřednictvím Kanceláře prezidenta republiky. Doporučili jsme požádat KPR o jeho vrácení. V opačném případě by totiž šlo o dosud neobvyklý případ vlastnictví jediného exempláře nevydané státní ceniny v rukou jednotlivce. Následující reakci jsme ovšem od šéfa resortu spojů neočekávali.

Totíž v okamžiku svého konečného rozhodnutí – tedy ráno 25. 3. 1968 – se jinak nekompromisní ředitel Ústřední správy spojů, Miroslav Laipert, najednou zalekl. Šlo mu o možné komplikace. Rozhodl se, „že si vyžádá stanovisko politických míst“. Přesto ale s předchozími opatřeními a s vyžádáním aršíku z Kanceláře prezidenta republiky, souhlasil. Byla to pro něho pořádně hořká pilulka. Sám se vlastně za známky s Novotným nemálo i nesmyslně angažoval. Prvním impulsem k aršíku bylo právě vydání dvou známek 9. 12. 1967. Proto se k nim vraťme podrobněji.

Laipert v tomto případě myslel spíš na sebe. Žádným přívržencem ani ctitelem Antonína Novotného nebyl. Ale velmi mu záleželo na tom, aby se konečně stal resortním ministrem; tahle úzkostlivá touha ho poslední léta svého šéfování neopustila. Vyšlo najevo, že se spolu – Laipert a Novotný – neoficiálně setkali. Výsledek se dostavil v poledních hodinách 25. května 1967, kdy Laipert písemně nařídil dojednat a urychleně zařídit „vydání známek velkého formátu“ – a to i bez ohledu na schválený emisní plán, který s tím nepočítal. Jinak nedotknutelný Laipert si také odporoval: argumentoval osobně, ne odborně. Dosavadní prezidentské známky (19 x 23 mm) jsou prý příliš malé. Teprve po výměně názorů a objasnění připustil maximální velikost výplatní známky 23 x 30 mm, ale trval na tom, aby tento formát byl rovněž použit v aršíkové úpravě (jak mi později sdělil Ladislav Novák, prezidentův kancléř). Příprava emise známek trvala dlouho, jedním z důvodů byla nevhodná fotografie. Nakonec prezidentská kancelář nechala Novotného znovu zpodobnit. Záznam mi připomíná Františka Dvořáka, zástupce umělecké komise známkové tvorby, s kterým jsme nové snímky vybírali v ČTK až 14. července 1967. Jdeme-li po stopách přípravy aršíku, přidám ještě jednu drobnou zajímavost ze září. Všemocný aparát sekretariátu ÚV KSČ si „důvěrně“ – jim stačilo telefonicky – vyžádal zapůjčení čtyř výtisků dosud vydaných aršíků s portréty prezidentů Gottwalda a Zápotockého, uložených v Poštovním muzeu. Nikdy je už nevrátili. Tak byly odepsány z účtu cenin „pro účely ÚV KSČ“ – i tak fungovala „vedoucí úloha strany“.

Aršík Novotného, ideově povýšený námětem k oslavám ČESKOSLOVENSKO 1918 – 1968, měl vyjít 5. 5. 1968 (známka hodnoty 5 Kčs, 23 x 30 mm, aršík 82 x 105 mm). O rytecké provedení – svým osobitým stylem „po formě“ – usiloval Jindra Schmidt; na základě výběru A. Novotného byl pověřen Bedřich Housa.

Pochopil jsem také, proč mu rytina tak chladného obličej vyšla také „studně“: reflex z povinného zadání. Záznamy o pracovních postupech se různí, faktem zůstává, že schválení rytin známek včetně liniové kresby aršíku schválil a podepsal Novotný 22. listopadu 1967. Za šest dní započal tisk výplatních známek. Rytina aršíku předána výrobě 3. ledna 1968. Její otisky podepsal prezident republiky 9. ledna 1968. A celou emisi schválila umělecká komise dodatečně 11. ledna. Výsledek na Novotného zjevně udělal dobrý dojem. Na pokyn ředitele ÚSS jsem předal jeden výtisk aršíku se známkou 5 Kčs pro prezidenta pracovníci KPR Heleně Vlkové (6. března). Z příkazu téhož šéfa 25. března žádal jsem telefonicky o urychlené navrácení tohoto výtisku. Za tři dny bylo tlumočeno, abychom o vrácení požádali písemně. Stalo se; ale další opakované urgencye i osobní jednání náměstka ředitele ÚSS byly neúspěšné. Ředitel Miroslav Laipert

měl momentálně jiné starosti. Totiž 29. března 1968 na zvláštní veřejné schůzi všech pracovníků ÚSS byla mu vyslovena nedůvěra a požadován odstup z vedoucí funkce resortu. Pro dnešní uvažování není tato historie důležitá, ale charakterizuje revoluční situaci a tehdejší vzepětí na centrálním orgánu spojů v duchu „současného demokratizačního procesu“.

Teprve 5. února 1969 následuje dopis náměstka Maňáka na adresu Praha Hrad, Ján Pudlák, státní tajemník prezidenta republiky: „Uplynul téměř již rok, a protože není známa odpověď na dopis Kanceláři prezidenta naší zn. 8061/68-ZnT ze dne 28. března 1968, v kterém jsem žádal o urychlené navrácení neplatné poštovní ceny s portrétem bývalého prezidenta A. Novotného, prosím o konečné vyřízení zmíněné záležitosti... Platné zásady při vydávání státních poštovních cenin nepřipouští, aby soukromá osoba vlastnila unikátní výtisky, v tomto případě oficiálně nevydaného, jediného výtisku zmíněného aršíku. Chybějící výtisk evidenčně i fakticky komplikuje situaci při konečném vyřízení a postupu státního dozoru při tisku a manipulaci s poštovními ceninami a při likvidaci celé záležitosti. Také ve veřejnosti zajímavější se o emisní činnost, zejména mezi sběrateli známek, je skutečnost o chybějícím výtisku aršíku známa a ÚSS je dotazována, často i na tiskových konferencích, po osudu výtisku, resp. o opatřeních, která ÚSS hodlá učinit v zájmu možné, nežádoucí spekulace s uvedenou ceninou, případně i mimo republiku. Znovu žádáme o brzké vyřízení tohoto zcela mimořádného případu a o vrácení výtisku poštovní ceny.“

Nebylo to jednoduché. Dopis náměstka z 5. února se totiž v KPR ztratil. Tak nás požádali o zaslání jeho opisu a vysvětlení některých podrobností. Další pokus: telefonické vyžádání v KPR 15. května 1969. Odpověď: A. Novotný má aršík ve svém držení a pokládá jej za své vlastnictví. Připouští navrácení, ale byl to dar, který obdržel od ředitele ÚSS; proto se domnívá, že je možné si ho ponechat. Den poté státní tajemník Pudlák mimo jiné píše Maňákově: „Sděluji, že bývalý vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Ladislav Novák jednal již dříve několikrát se s. A. Novotným o vrácení uvedeného aršíku, avšak bezvysledně. Na základě Vašeho předpuštění citovaného dopisu byl A. Novotný 26. února 1969 písemně vyzván, aby tuto ceninu vrátil. Po urgenci sdělil s. A. Novotný prostřednictvím svého zástupce dne 14. května 1969, že uvedený známkový aršík má ve svém držení, pokládá jej však za své vlastnictví s tím, že mu byl předán ÚSS jako dar. Domnívá se, že i jako soukromník může tento dar nadále podržet ve svém vlastnictví, je však ochoten o případném vrácení aršíku jednat s orgány, od nichž aršík obdržel, t. j. s Federálním výborem pro pošty a telekomunikace. Jsem přesvědčen, že přímým jednáním se s. A. Novotným docílíte konečného vyřešení celé záležitosti.“ Jenže tehdejší vedení FVPT, s nově ustanoveným ministrem a předsedou Milanem Smolkou usoudilo, že by se Novotný mohl cítit ukřivděný, nechťe-

to tento případ řešit administrativně byrokratickými metodami. Spoléhalo na osobní vstřícnost exprezidenta. Z hlediska dosaavadních zkušeností se to jevílo paradoxně. Další postup v této citlivé situaci „shovívavě“ ukončil zkušený Maňák, kamarád Pudláka. V záhlaví jeho dopisu poznamenal: „Urobte záznam

a založte“. Jiné ustanovení, pokud vím, neexistuje.

Není možné nevrátit se ještě k definitivnímu vyřešení distribuce a stažení všech cenin nesoucí vyobrazení Novotného. Důrazný pokyn doplnil dřívější rozhodnutí podle jiného časového harmonogramu, než původně chtěli prosadit odborní pracovníci se svým náměstkem Maňákem. Nicméně důvodem byla reakce na rychlý vývoj politických událostí. Existující dokumenty potvrzují pravdu tehdejší reality. Cituji ze spisu ÚSS, č. 12297/1968 - ZnT: Telegram 24. 6. 1968 – všem ředitelům krajských správ spojů a řediteli Městské poštovní správy Praha: „S okamžitou platností, ihned, ve svém obvodu zajistit stažení všech dosud vydaných čs. poštovních cenin a celin s portrétem bývalého prezidenta republiky Antonína Novotného včetně. Zařídte, aby...byly odvedeny okresním spráвам spojů (obvodním poštám, městským poštovním spráвам), které je odvedou Technické ústředně spojů v Praze, pokud jde

o slovenské kraje Technické ústředně v Bratislavě – a to nejpozději do konce července 1968. Za dodržení tohoto příkazu jsou odpovědní všichni příslušní vedoucí. Platnost těchto cenin a celin se neruší.“

Řediteli TÚS Praha: na vědomí znění telegramu KRSS a MPS s dodatkem: Potvrzují dříve vydaný příkaz okamžitého zákazu distribuce k účelům provozním a příkaz k zabezpečení provozu nově vydanými známkami a poštovními dopisnicemi, včetně obálek s přítištěnou známkou s portrétem presidenta republiky Ludvíka Svobody.“ Znění telegramu s dodatkem na vědomí obdržel i ředitel Poštovní filatelistické služby. Navrch ještě připomenu: souhlas k emisi portrétní známky prezidenta Ludvíka Svobody dal Miroslav Laipert rovněž 29. března 1968, a to v průběhu zasedání ÚV odborového svazu spojařů v Radiopaláci na Vinohradech.

Pod povrchem událostí následně vstupuje do hry Antonín Novotný junior, bývalý generální ředitel PZO Artia. Při náhodném setkání zamával pažemi jako andělský posel křídly a vyzývavě projevovanou radostí mi oznámil: „Aršík nedostanete ani soudně“. Učinil nejasnou poznámku o tom, že se s tátou domluvili o jakémsi dědictví, zkrátka: „Aršík je můj, znám jeho hodnotu, ale pro mne zůstane trvalou osobní památkou na mého otce.“ Měl jsem najednou pocit z citového zážitku, jako by to myslel upřímně a vážně. Takže z tohoto rodinného faktu pro mě matně vyplynula otázka: komu a kde mám tuhle historiku vypravovat, komu by to prospělo – a vlastně, kdo by měl být za jakékoli řešení odpovědný? Nikdo na to ani nevzpomene.

Až téměř po čtyřiceti letech na titulní straně Filatelie (č. 9/1996) vidím ztracený výtisk barevného aršíku nabízeného k prodeji službou PROFIL: cena 199 998 Kč – s textovým dodatkem o genezi aršíku: „Na filatelistickém

trhu je možná unikátem, alespoň my jsme se s jiným exemplářem, než je tento, dosud nesetkali... Pro svou sbírku jej získal známý moravský sběratel – specialista.“ Nesmyslné je ovšem tvrzení, že se „zachoval jako impri-mační kus“. Kdyby tomu tak bylo, nebyl by majetkem prezidenta. Jiný zdroj, šířený mezi filatelisty, uvádí, že aršík byl zakoupený pro sběratele z Kanady, a krátce potom „opustil“ republiku. Nevylučuje se ani možnost, že jde o zastírací informaci současného majitele. Nepravdivá je domněnka, že aršík do Profilu donesl syn prezidenta A. Novotný mladší (1930 – 1982). Zemřel totiž počátkem dubna a nikdo z rodiny aršík k prodeji nenabízel. Ale získat ho (pravděpodobně v roce 1983) mohl někdo mně neznámý. Bezplatně. Nicméně koncem roku 1991 ocitá se aršík na titulní straně Filatelie s popiskem: „patrně největší čs. filatelistický objev letošního roku“.

Zakončím-li první část této pracovní „ódy“ o osudu jediného výtisku nevydaného aršíku, připomenu, že není snadné odpovídat a vyvracet otázky, které ovlivňují obchodování a neohrožitelné možnosti soukromého vlastnictví. Ta shoda občas udivuje i děsi. Ale memoárová fakta zůstávají bez zaujatosti. Jak se aršík ocitl v prodeji, je dodnes „obchodní tajemství“. Ještě potvrdím, že se dosud veřejně u nás ani v zahraničí neobjevil na žádné výstavě. Čtenářova blahovůle může také uvěřit, že republiku neopustil a je chráněn českým vlastníkem. Zatím. Pro A. Novotného juniora představoval otcův aršík rodinnou památku. Takové vlastnictví jsem vnímal utilitárně, ve prospěch jeho odkazu. Asi se i tímto lidským rozměrem vměstnal do oněch dvou permanentních požadavků: peníze, nebo realita života. Protože obojí se obvykle vzájemně a odpradávná rovněž nevylučuje.

Rudolf Fischer

Do 20. písomnej aukcie firma **ZBERATEL**[®] prijíma hodnotný a kvalitný filatelistický materiál – známky, celiny, celistvosti

Ponuky prosíme zasielať v písomnej forme (aj elektronickej).
K známkam a celinám treba uviesť katalógové číslo, kvalitu a v prípade potreby položku bližšie špecifikovať; uviesť návrh vyvolávacej ceny.
K celistvostiam treba priložiť fotokópiu (alebo sken), bližšiu špecifikáciu a návrh vyvolávacej ceny.

Na ponuky rovnakým spôsobom odpovieme,
spôsob prevzatia materiálu dohodneme individuálne.

Ponuky prijímame do 15. 8. 2008.
Za vydraženú položku je poplatok 10 % z dosiahnutej ceny.

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

tentokrát priebežné vyhodnocovanie v poradí už štvrtého tohtoročného kola našej súťaže napovedalo, že boj o prvú priečku bude veľmi vyrovnaný a víťaz bude mať len minimálny náskok. Nakoniec sa ním stal príspevok o známkovej produkcii Ruska v roku 2007 – List z Moskvy. Len o bod menej (27) získalo rozprávanie o ceste dolu Váhom, doplnené pohľadnicami. O ďalšie dve miesta (s menším odstupom) súperili až tri príspevky, keď tretie miesto získali Košický háreček a „Bugatka“, pričom len o bod menej získal operenec – bocian čierny. Piate miesto patrí poštovej histórii reprezentovanej mestskými kolkami, šieste miesto získal príspevok o 90. výročí Flugpost.

Z hľadiska dlhodobých štatistík možno konštatovať, že čitateľsky najobľúbenejšie sú súhrnné a hodnotiace príspevky z rôznych oblastí filatelie, z numizmatiky a ďalších zberateľských odborov. Ďalšiu skupinu tvoria príspevky venované špecializácii a články bližšie rozvíjajúce námety na známkach a iných zberateľských materiáloch.

Takúto základnú skladbu príspevkov by sme radi udržali aj v budúcnosti, barometrom záujmu sú však aj vaše hlasy, ktoré nám pomáhajú vyberať príspevky a oslovovať potenciálnych autorov. Preto sa stále tešíme na vaše odpovede a pripojené názory a podnety, ktoré nám pridávate k odpovediam na súťažné otázky.

Počet vašich odpovedí vo vyhodnocovanom kole dosiahol 47 a za všetky dakujeme. Opäť nás tešia aj nové mená medzi súťažiacimi.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali 86 % všetkých vašich hlasov. Bodovalo opäť 14 príspevkov. Na prvú aj druhú otázku správne odpovedalo 45 súťažiacich.

■ Vyhodnotenie 4. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky, okrem dvoch, správne identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky 60 h (Pof. 1709) z emisie Znaky čs. miest – znak mesta Banská Bystrica, ktorá bola vydaná 21. 10. 1968.

2. otázka – správna odpoveď na otázku „ktoré slovenské známky majú v obraze rovnaký motív (uvedte aspoň dve), v ktorom roku boli vydané a s akou nominálnou hodnotou“, mala byť: výplatná známka č. 045 – Banská Bystrica 3 Sk (1994), príležitostné známky č.

140 k 5. výr. SR 4 Sk (1998, s erbami krajských miest), č. 248 Poštové múzeum Banská Bystrica (6 Sk – 2001) a č. 347 k 750. výr. Banskej Bystrice 16 Sk vydaná v roku 2005.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v aprílovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (28) udelili prvú miesto **V. Pripútenovi za List z Moskvy**. Druhé miesto patrí **A. Urminskému** za piate pokračovanie seriálu **Malebná cesta dolu Váhom**, keď dostal 27 vašich hlasov. Tretia priečka patrí dvom príspevkom – prvej časti štúdie **J. Čtvrtečku** venovanej rozlíšeniu **Košického hárečka** a **M. Bachratému** za **Slovacikum s menom Bugatti**, oba získali po 19 hlasov. Na štvrtom mieste za 18 hlasov je **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operenoch, spoločníkoch človeka – Bocian čierny**. Piate miesto za 14 hlasov získal **D. Evinic** za **Mestské kolký**. Šiestu priečku získal **R. Květon** (10 hlasov) za **Deväťdesiat rokov Flugpost**. Siedme miesto za 7 hlasov získal **M. Burian** za **Medený korunovačný zetón Karolíny Augusty**. Na ôsmom mieste zabodoval (6 hlasov) - **pem-** za príspevok o **prvom čs. kozmonautovi**.

Ďalšie hlasy (1 až 3) súťažiaci priznali ešte ďalším piatim príspevkom.

Výhercami štvrtého kola VII. ročníka súťaže sú **Robert Janiček z Popradu** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **Marián Kováč, Boleráz** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 150 Sk). Srdečne blahoželáme!

■ 6. – júnové KOLO SÚŤAŽE

Do 6. kola 7. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej slovenskej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a v ktorom roku bola známka vydaná?

2. otázka znie: Ktoré ďalšie slovenské známky boli vydané pri príležitosti udalosti s rovnakým základným názvom, v ktorom roku a s akou nominálnou hodnotou?

3. otázka znie: Napište troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v júnovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do 30. júna 2008. Za účasť v súťaži dakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, pripomienky a názory.

Redakcia

FIRMA ZBERATEĽ®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEĽ®

Kliknutím na titulu úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympijské
hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,

0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk

Po - Pia: 10.00 - 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Malebná cesta dolu Váhom v sprievode baróna Alojza Medňanského (VII. časť)

Teraz bude nasledovať dosť „prehustený“ úsek Váhu. Na pomerne krátkom úseku od Piešťan po Sered' bude až deväť zastavení. Je to z dvoch dôvodov. Jedným je, že gróf Medňanský videl, alebo skôr „chcel vidieť“ zo svojej plte, teda z hladiny Váhu aj panské sídla pomerne vzdialené od Váhu, na úpätí Karpát. Druhým dôvodom je, že neďaleko Váhu pod Piešťanmi bol jeho majetok a ešte čoto dopoviem o ňom, ako našom sprievodcovi. Zároveň mu predstavím energetické diela na tomto úseku Váhu.

Začnem hneď jazerom Sĺňava v Piešťanoch, ktoré bolo vybudované v r. 1956 – 1959 a uzatvára ho priehradný múr Drahovce. Poniže priehradu je vodná elektrárňa **Madunice** s výkonom 43,2 MW. (V sedemdesiatych rokoch boli plánované ešte stupne Čepeň, Kráľová a Neded). Na dohľad z ďalekého okolia, teda aj z Váhu pri Maduniciach vidno chladiace veže prvej lokality atómových elektrární v bývalom Československu: **Atómové elektrárne Jaslovské Bohunice**. Pretože na našej plavbe dolu Váhom sledujeme tiež zdroje energie, aj v tomto prípade bol hlavný hrdina plavby, Váh, jednou z podmienok výberu lokality z dôvodu veľkej spotreby vody v jadrových elektrárnach. Verím, že náš sprievodca nám prepáči túto zastávku a sám sa rád oboznámi s lokalitou (v minulom režime bolo toto miesto ťažko dostupné verejnosti). S výstavbou A1 sa začalo v roku 1958 s plánovaným výkonom 150 MW, a do prevádzky bola uvedená v r. 1972. Hneď nato sa začala výstavba JE V1 s dvoma blokmi po 440 MW; do prevádzky boli uvedené v r. 1978 a 1980. Komplex sa dobudoval

(po odstavení A1) výstavbou JE V2, taktiež s výkonom 2 x 440 MW, ktorá bola zapojená do siete v r. 1984 a 1985.

Na paralelnej ceste z cestou 1. triedy medzi Trnavou a Novým Mestom nad Váhom je celý hustý rad dedín. Táto cesta bola v minulosti významnejšia, lebo bola mimo dosahu Váhu, a teda aj celoročne funkčná. Pri bližšie na úrovni jazera Sĺňava je spojené kľbko dedín Borovce, Rakovice, **Veselé**, Ťapkové, Dubovany a Veľké Kostolany. Keď tadiaľ idete, ani si neuvedomujete, že ste prešli z jednej dediny do druhej, tak sú spolu zviazané. Vo Veselom trávil Alojz Medňanský veľký kus života a je pravdepodobné, že tam napísal keď nie celú, tak určite nejakú časť svojej knižky, ktorou sme sa nechali až dosiaľ viesť. Obec je známu archeologickou lokalitou, v ktorej sa našli artefakty viacerých kultúr od neolitu až po stredovek. Písomne je doložená r. 1390, hrad rokom 1557, ten však v 17. storočí spustol. V súčasnosti má obec asi 1 500 obyvateľov.

O Medňanskom som už spomenul, že vystúpil zo štátnej služby a venoval sa svojím majetkom a kaštielom vo Veselom. Bol praktický a pragmatický človek. V tom čase sa šľachtici v Uhorsku začínali zaoberať podnikaním. Bolo založených viacero sadov, veľkochovov, ale aj mlynov, liehovarov, sklárni a papieri. Ako prvé, čo Medňanský urobil, zaviedol na statku poriadok a disciplínu. Potom dal poopravovať cesty, mosty a upraviť potoky. Než sa dal na chov oviec navštívil viacerých známych európskych chovateľov, vychvaloval chov koní v Urmine a pod. Nežil však len prácou. Žil medzi ľuďmi a mal priateľov. Možno spomenúť jeho vzťah k Jánovi Hollému, ktorý bol vtedy kňazom v blízkych Maduniciach a napísal na neho oslavnú báseň. Štúrovcov zaujímali jeho povesti a na zasadnutí Tatrána sa rozhodli vydať z nich výber. Po návrate do politiky a štátnej služby zastával napríklad funkciu radcu Miestodržiteľskej rady, radcu Uhorskej kancelárie, tajného radcu, viceprezidenta Uhorskej komory a roku 1837 bol hlavným županom Nitrianskej stolice.

Ale vráťme sa opäť k nášmu hlavnému hrdinovi, Váhu a pribíjame našu i Medňanského plť na jeho ľavom brehu, lebo práve sme zazreli masívne a rozložitú múru pevnosti **Leopoldov**, nazvanej podľa cisára **Leopolda I.**, ktorý ju vybuďoval (1665), a slúžiacaj za magazíny, skladišťa, zajatecké

Hať Drahovce, známejšia pod menom priehrada na Sĺňave

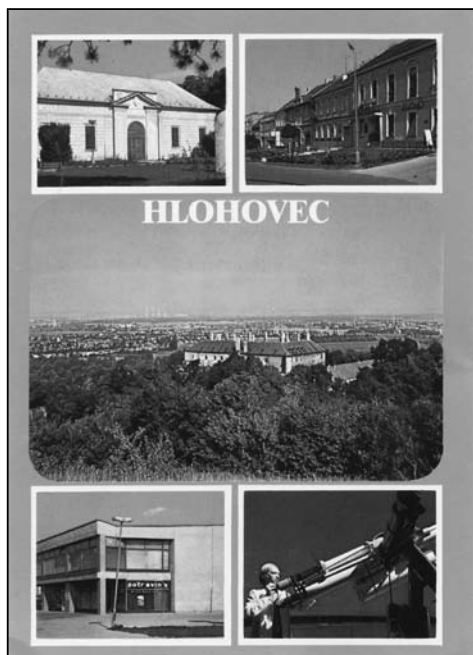
Pohľadnica pevnosti Leopoldov z nadhľadu. V areáli pevnosti budova „Hradu“, neskôr nazvaná Zbrojnica.

tábory a pod. Leží na močaristej rovine neďaleko Váhu, má tvar šesťuholníka, šesť bášť a dve brány, na východ a na západ. Vonkajšie hradby sa obmedzujú na valy a polkruhové hradby. Najlepšia však bude vodná priekopa, ktorú možno v nebezpečenstve rýchle naplniť vodou z Váhu. Pevnosť sa pokúšali dobyť viacerí povstalci, napr. Thökölyovci čoskoro po postavení, ďalej vojská povstaleho Rákocziho, ktorého vojsko vraj rátať 40 000 mužov. Priamo v pevnosti sa razili mince, núdzové poltury s vročením 1705 a monogramom LS (Leopold-Stadt), s textom Ex necesitate alebo Pro necesitate, čo znamená „z núdze, z potreby“. Dal ich raziť veliteľ pevnosti, cisársky generál Karol Schwarzenau, aby mohli vyplácať žold brániacemu vojsku. Tých mincí sa zachovalo málo, lebo medené núdzovky po skončení obliehania a zahnaní povstalcov vymenili za platné strieborné mince. Leopoldovská pevnosť nebola nikdy dobytá, a skôr pre ňu ako pre pevnosť v Nových Zámkoch (tá dobytá bola) by malo platiť vtedajšie príslovie že „sedí ako Turek pred Novými Zámkami“. Pevnosť v r. 1854 prebudovali na väznicu. Leopoldovská pevnosť stála v blízkosti obce Mestečko. Keď sa budovaním železníc stal priestor medzi pevnosťou a obcou významnou železničnou križovatkou, táto sa nazvala podľa pevnosti Leopoldov a Mestečko s ňou neskôr splynulo. Terajší Leopoldov je mestom s počtom asi 4 800 obyvateľov a s rozvinutým kvasným priemyslom. Hovorí sa o ňom, že je tam lepšie stáť ako sedieť... V čase plavby plti mali neďaleko pevnosti Erdödyovci žrebčín s chovom ušľachtilých plemien koní a popri tom aj rožný statok.

Plavbu prerušujeme pri pilotovom moste (v poradí siedmy) v **Hlohovci**, lebo tu nepristáť by bolo pre cestovateľa hriechom a toho sa môže dopustiť len bezcitný pltník, ktorému nadovšetko záleží na pálenke a na tom, aby čo najrýchlejšie dosiahol cieľ cesty. Bezprostredne pri pilotovom moste dlhom 500 krokov pozýva moderne

vyzdobený záhradný most do parku, ktorý sa rozprestiera od brehu rieky až po temeno vrchu. Na ňom sa vypína zámok štátneho ministra Jozefa Erdödyho. Chválospevy na park a kaštieľ, ktoré gróf dôverne pozná, hovoria tiež o zámočkej kaplnke, divadle, botanických zvláštnostiach v parku i v skleníkoch (nádherné exempláre pomarančovníkov, ananásy a i.), o vodnom režime a jazierkach v parku. Dôverne pozná aj vnútro kaplnky, keď opisuje rezbárske dielo „Narodenie“ z jedného kusa dreva. (Filatelisti toto dielo poznajú na slovenskej poštovej známke Narodenie z Hlohovca vydanéj v emisnom rade Umenie v roku 1995.) Kaštieľ stojí na miestach pôvodného kamenného hradu

s kruhovými hradbami, ako je to zapísané v Anonymovej kronike. Po obsadení Maďarmi tam bol vybudovaný kráľovský hrad, než ho získal pán Váhu a Tatier. Ten ho vlastnil až do porážky v bitke pri Rozhanovciach. Hrad bol viackrát prestavaný Ujlakyovcami, Thurzovcami a na kaštieľ prebudovaný Erdödyovcami. Istý čas ho vlastnil aj Adam Forgách, ktorý ho kúpil za 180 000 zlatiek, ale veľa si ho neužil. Erdödyovci celé panstvo kúpili od kráľa v roku 1715 a vlastnili ho až do roku 1945. Neskôr tam bola „polepšovňa“ a učňovské stredisko. Popri podhrad-

HLOHOVEC

Hlohovec: kaštieľ Erdödyovcov na pozadí mesta (v strede)

skej obci „starý“ Hlohovec vzniklo príchodom osadníkov mestečko, ktoré dostalo meno „nový“ slobodný Hlohovec, teda Freistadt – Frašták. Jeho význam bol aj v tom, že bol na križovatke spájajúcej Považie s Ponitriím. V Hlohovci, a spomína to aj Medňanský, bol poštový úrad (pôvodný už v 16. st.) na trase z Viedne a Bratislavy a pokračoval cez Rippin (Veľké Ripňany) na Hornú Nítru a Turiec a na Považie sa napojil v Nolčove. V Hlohovci tiež pribíjalo veľa plti z drevom. Tam sa nakladalo na vozy a vozilo sa do Prešporku i Viedne, podobne ako aj ďalší tovar z Turca a Liptova. V mieste terajšieho mosta stával rad lodných mlynov. Hlohovec bol známy svojimi konskými jarmokmi, výrobou piva a jednou s najväčších elektrární do 1. sv. vojny na Slovensku. Súčasný Hlohovec s počtom asi 26 000 obyvateľov je známy rozvinutým priemyslom farmaceutickým a strojárskym. Prezývku „mesto ruží“ získalo v časoch socializmu za víťazstvá v akciách „Z“ (zveladovania).

Keď opúšťame breh Váhu (v Hlohovci) s nakopeným stavebným drevom najrôznejšieho druhu a plavíme sa... na západe...úžlabina, na úzadí ktorej čnejú rummy hradu Dobrá Voda. Tu Medňanský asi fabuluje. Skôr by hrad videl z Piešťan, ale to by musel vyjsť aspoň na úroveň Rádiového vrška. To však nie je podstatné, lebo aj vtedy účel svätli prostriedky a jeho snahou bolo predstaviť ďalšie pánske sídla, ktoré sú od Váhu už trochu ďalej (a bude ich niekoľko). Vyrovnáme sa s tým tak, že im nebudeme venovať príliš veľa miesta na našej ceste Považím.

Pohľadnica obce Dobrá Voda, vľavo centrum obce, vpravo kostol

Hrad, z ktorého už vtedy boli len ruiny, strážil prechod cez Malé Karpaty a doložený je r. 1392; bol strediskom panstva so šiestimi obcami. Obec Dobrá voda

Smolenický hrad (1925)

(asi 1300 obyvateľov) bola súčasťou panstva, naposledy Erdödyovského. V časti hradu majitelia panstva majúci súdnu právomoc, mali väznicu pre poddaných. Istý čas sa vyvíjala ako mestečko s právom jarmokov. Pálilo sa tam vápno (vápencové Biele Karpaty), spracúval sa kameň a bolo rozvinuté džbánkarstvo. *Slovenské pomenovanie obce je výstižné, lebo na úpäti vápencového hradu brala, na ktorom čnie pochmúrny, dávne časy pripomínajúci kostol, vyvíera asi ako rameno hrubý prameň Blavy, ktorá je taká mocná, že poháňa mlyn.*

Cestovateľovi na plávajúcej plti mihajú sa ako v pohyblivom dalekohlade jednotaj iné predmety pred očami. Cimburie Dobrovodského hradu podarí sa mu z plte zazrieť iba úchytom, zato však tým dlhšie a pohodlnejšie pevnosť Smolenice. Pred polstoročím bývali ešte javiskom neustále sa striedajúcich radovánok a hodovania, keď sem na letný pobyt chodieval gróf Krištof Erdödy, jeden z najfajnovjších, ale aj najveselejších šľachticov svojich čias. Napriek snahe viacerých majiteľov nepodarilo sa na brale vykopať studňu, aby mala vodu, a to bolo jeho nevýhodou v čase obliehání. Keď ho obliehali Rákócziho vojská, mali už tak málo vody, že na koňa sa neušlo ani len pol druhu pinty denne a posádka, odkázaná ešte aj pri varení už len na víno, začala podliehať chorobám. V chotári obce písomne doloženej r. 1256, ktorá teraz číta asi 2 800 obyvateľov, je jasne Driny a viaceré archeologické lokality. Hrad ku koncu patrilo Pálfyovcom a k panstvu patrilo osem obcí. Začiatkom 20. st. Pálfyovci začali na mieste hradu stavať novodobé rodinné sídlo v historizujúcom slohu. Dokončené bolo až po vzniku ČSR a stal sa mejetkom štátu. Sídlili tam rôzne ustanovizne, vrátane Domova vedec-kých pracovníkov SAV. Z remesiel sa rozvinulo džbán-

karstvo a z malej chemickej fabriky Pálffyovcov sa vybu-
dovala továreň na farby.

Pri odchode zo Smoleníc (pravdepodobne v pred-
stavách) sa gróf Medňanský pozerá do diaľky, *odkiaľ
nám zo šerej roviny máva v ústrety celá armáda veží.*
*Kedysi by sme toto mávanie neboli nechali bez povšim-
nutia, keď sa Trnava (lebo toto mesto ležalo pred nami)*
honosila menom „učeneného“ mesta a z jej znamenitého
jezuitského kolégia, prvého v celom Uhorsku, šírila
sa veda i vzdelanosť. Nesčíselné množstvo študentov
všetkých stavov vyškolila a vychovala univerzita, zalo-
žená (1635) kardinálom Pázmáňom a rozšírená Máriou
Teréziou, i dva veľké konvikty a kňazské semináre.
Mnohí si tu položili základy svojho neskoršieho šťastia
a svojím nadaním i znalosťami s vplyvnými, tu ziska-
nými priaznivcami dosiahli česť, bohatstvo a hodnosť.
Napokon treba spomenúť nesmierny vplyv na mravy,
sporiadosť a pokoj občianskeho života, ...A tak
pomenovanie „Malý Rím“ nie je podložené len množ-
stvom kláštorov a kostolných veží, ale aj zameraním,
ktoré tu formovalo vzdelávanie mládeže. Na tomto
mieste sa žiada človeku prestať písať o Trnave, lebo
k dobru jej ťažko niečo pridať, a škoda jej niečo vziať.
Ako sa to stalo s jej univerzitou: čoskoro nato prelože-
ním univerzity do Budína skončilo sa slávne obdobie....
Mesta patriaceho medzi najstaršie slobodné kráľovské
mestá.

Alex. Urminský

Stará Trnava, v strede arcibiskupský kostol

**5. MEDZINÁRODNÝ
ZBERATEĽSKÝ
VELTRH**

**5 th INTERNATIONAL
COLLECTORS
FAIR**

B Z D

**BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI
06. – 07. 6. 2008**

Incheba, a.s., Viedeňská cesta 3-7, 851 01 Bratislava
tel.: 00421 2 6727 2206, fax: 00421 2 6727 2055, email: mklimek@incheba.sk, www.incheba.sk

V dňoch 6. až 7. júna 2008 sa v priestoroch areálu Incheba Expo Bratislava uskutoční V. ročník medzinárodného zberateľského veľtrhu **Bratislavské Zberateľské Dni**. V hale A1 na výstavnej ploche viac ako 5 000 m² sa aj tento rok predstavia tradičné zberateľské odbo-
ry ako filatelia, filokratia, numizmatika, minerália, drobné starožitnosti, ale i ostatné zberateľské odvetvia.

V tomto roku sa veľtrhu zúčastní viac ako 150 vysta-
vovateľov zo 16 krajín, okrem Slovenska z Českej

republiky, Rakúska, Francúzska, Nemecka, Maďarska, Litvy, Slovinska, Švajčiarska, Turecka, Chorvátska, Bieloruska, Ukrajiny, Srbska, Filipín a Veľkej Británie.

Pre návštevníkov je pripravený zaujímavý sprievodný program. Všetci filatelisti a nadšenci filatelie sa potešia Dňu otvorených dverí Zväzu slovenských filatelistov, ktorý im umožní nahliadnúť do tajomstiev filatelie na Slovensku. Uskutoční sa aj tradičné **vyhlásenie výsledkov ankety o najkrajšiu známku** a príležitostnú

- o najkrajší výtvarný návrh na poštovú známku Vianoce 2008 s motívom zimných športov,
- o najkrajší výtvarný návrh príťače na poštový lístok (pre LOH v Pekingu).

Nemecká firma **Leuchtturm** sa tohto roku prezentuje na ploche 21 m² a ponúkne celú škálu produktov pre filatelistov, numizmatikov a filokaristov za výhodné výstavné ceny.

Rok 2008 je výnimočný tým, že má prívlastok olympijský, práve to len zosilňuje zaujímavosť a príťažlivosť špecializovanej výstavy, ktorá

pečiatku. Slovenská pošta zriadi poštovú priehradku a ponúkne zhotovenie personalizovanej známky. Zaujímavá pre všetkých priaznivcov mincí bude aj **aukcia numizmatického materiálu** v sobotu 7. júna od 10.00 do 14.00 hod., keď prehliadka ponúkaných položiek bude od 8.00 do 10.00 hod.

Medzinárodná filatelická výstava olympijskej a športovej filatelie **SLOVOLYMPFILA 2008**, ktorá prebehne v dňoch 3. - 8. júna 2008 v hale A1 súběžne s BZD a po štyroch rokoch opäť ponúka jedinečnú príležitosť a možnosť vidieť na 420 výstavných plochách vystavených 120 exponátov s olympijskou a športovou tematikou z viac ako 12 krajín.

Súčasťou sú mnohé zaujímavé podujatia, ktoré zvýšia celkový kredit tohto podujatia, spomenúť treba slávnostné **uviedenie poštovej známky k LOH 2008** v Pekingu.

Pre deti Slovenská pošta na **5. júna 2008** pripravila **súťaž** v dvoch kategóriách:

sa koná každé štyri roky a vždy priláka množstvo zberateľov a priaznivcov olympijskej a športovej filatelie.

Bratislavské zberateľské dni a špecializovaná výstava **SLOVOLYMPFILA** sa konajú za podpory viacerých odborných garantov a partnerov, ktorí prispievajú ku kvalite konaných podujatí zberateľského charakteru. Sú to Slovenská pošta a. s., Zväz slovenských filatelistov, Mincovňa Kremnica š. p., Slovenská numizmatická spoločnosť, mesačník pre zberateľov **Zberateľ**, Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej filatelie pri SOV a Slovenský olympijský výbor.

Na Slovensku sa aj tento rok uskutoční podujatie, ktoré si získalo za posledné roky priazeň medzi všetkými zberateľmi nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničia.

Bratislavské Zberateľské Dni sú pre verejnosť **otvorené 6. a 7. 6. 2008 v čase 9.00 – 19.00 hod.** a špecializovaná **výstava SLOVOLYMPFILA od 3. do 8. 6. 2008 od 9.00 – 19.00 hod.**

Firma **Zberateľ** sa bude prezentovať v stánku č. 204 a ponúkne širokú paletu zberateľského materiálu a pomôcok pre zberateľov. **MK**

Za Ing. Ottom Bartoňom

Otto,

na tomto mieste mala byť gratulácia k Tvojej okrúhlej šesťdesiatpäťke (*18. 4. 1943). Nebude... 21. 4. 2008 si navždy opustil naše rady a ja namiesto gratulácie pišem Tvoj nekrológ...

Takže nám dnes prichodí rozlúčiť sa s Tebou, Otto, s človekom svojej rodine nadovšetko drahým a nám, Tvojim priateľom a známym, kolegom – zberateľom – filatelistom, filokartistom či numizmatikom, človekom nesmierne vzácnym. Ťažko nám uveriť, že tak odrazu a nečakane už nie si v našom kruhu.

Dovoľ, Otto, aby sme tie smutné chvíle, ktoré nás kvária od okamihu, keď sme sa dozvedeli tú Jóbovu zvest, prekonalí malou spomienkou na krásne okamihy Tvojho bohatého života, ku ktorým nesporne patril čas, ktorý si venoval svojej celoživotnej záľube. Záľube, ktorá sa Ti už od útleho detstva stala zábavou, priateľkou, láskou, poznaním, sebarealizáciou, zdrojom priateľstva, čiastočne i povolaním a v istom momente i osudom – Tvojej i našej milovanej filatelie.

Hádam si, Otto, ešte pamätáš na naše spoločné začiatky, keď sme – Ty koncom päťdesiatych rokov a ja o čosi neskôr – nadšene drali nohavice na schôdzkach filatelistického krúžku v Pionierskom, dnes už Prezidentskom, paláci. To sme ešte veľmi netušili, že Ty budeš v šesťdesiatom deviatom na Sliachi zakladať samostatný Zväz slovenských filatelistov a že ma už rok po tejto významnej udalosti zlanáriš do práve ustanovenej Komisie mládeže ZSF, na čele ktorej si ako jej prvý predseda pôsobil po mnoho rokov. Voľba to bola prešastná – obklopený vekom i duchom mladými priateľmi rovnakej krvnej skupiny – si vytvoril tím nadšených a obetavých organizátorov slovenskej mládežníckej filatelie. A začali sme veru zhurta – už na výstave Žilinfila 1970, po ktorej nasledoval celý rad ďalších – už pod svojím vlastným mládežníckym pomenovaním JUNIORFILA. Ty si bol nielen ich duchovným otcom, ale, pokiaľ sa konali na bratislavskej pôde, spravidla aj predsedom ich organizačných výborov.

Obdivovali sme Tvoje oduševnenie, pracovitost, vytrvalost, náročnosť najmä voči sebe samému a oceňovali Tvoju pozornosť, kamarátstvo i priateľstvo, ktorými si nás zahŕňal, Tvoju odvahu rebelovať v záujme dobrej veci

i napriek všetkým negatívam s tým spojeným, schopnosť hľadať riešenia tam, kde ostatní už kapitulovali.

Veľkou mierou práve Tebe vďačí slovenská filatelia za svoje rovnocenne postavenie v bývalej československej federácii; Ty si svojim aktívnym členstvom i vystupovaním vo vrcholných orgánoch slovenského i federálneho zväzu filatelistov, mal leviť podiel na tom, že slovenská organizovaná filatelia si vydobyla rešpekt a uznanie. A nielen doma, i v zahraničí – veď si len spomeň na veľkolepú výstavu SOCFILEX 81, ktorej organizačnému výboru si predsedal a ktorá sa – napriek všetkým tým dobovým poplatnostiam – stala na dlhé roky mierou úspešne zorganizovanej medzinárodnej filatelistickej výstavy.

Už v časech, keď sa na podnikanie nespomalo ani pomysľať, Ty si podnikavosťou priam ovplyvľoval a túto svoju vlastnosť si v prajnejších časoch pretavil do svojich služieb filatelistom vo svojich predajniach v Bratislave a v Nitre.

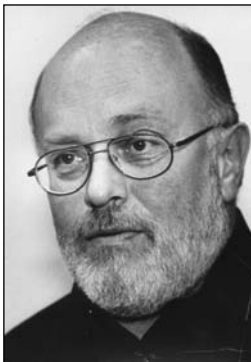
Osirel Tvoj stolík na bratislavskej burze, za ktorým sme trávievali nespočetné nedelne predpoludnia, debatujúc o našej spoločnej filatelistickej láske – poštovej histórii Slovenska, podrobne študujúc naše československé či slovenské zúbkované poklady, či ukazujúc si svoje zberateľské úlovky, za ktorými sme riešili množstvo filatelistických hádaniek a problémov. Táto tichá radosť robila Teba – i nás okolo – šťastnými a my Ti za tieto vzácne chvíle dakujeme. V mene Zväzu slovenských filatelistov Ti rovnako úprimne dakujeme za všetku Tvoju prácu, ktorú si venoval jeho zveladeniu a v prospech slovenskej i československej organizovanej filatelie doma i v zahraničí.

Zanechávaš nás chudobnejších, Otto, chudobnejších o Tvoju fyzickú prítomnosť, chudobnejších o chvíle, ktoré sme s Tebou ešte mohli stráviť – tak v kruhu rodiny ako i medzi nami, filatelistami. Zanechávaš nás ale aj bohatších o poznanie, že s Tebou bola naša radosť z nášho spoločného konička dvojnásobná a mnohé ťažkosti a prekážky polovičné. Prepáč nám, Otto, ak sme Ti niekedy nechtili, či v zápale boja, ublížili. Prepáč nám to tak, ako my odpúšťame Tebe všetky Tvoje humorné šibalstvá, ktorými si nás vydatne častoval.

Lúčime sa s Tebou, Otto, avšak duch Tvojej veľkej osobnosti nadhlo zostane v našich srdciach a myšliach. Tvoju svetlú pamiatku navždy zachováme!

Miro Bachratý

Aj redakcia, vydavateľ časopisu Zberateľ a firma Zberateľ s vďakou spomínajú na dlhoročnú dobrú spoluprácu pri hodnotení časopisu a v obchodnej činnosti. Tvoje návštevy na „Račku“ nám budú veľmi chýbať.

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každý druhý nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadačka • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínu) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Buřet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštou Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO** nad Váhom - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRÁD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasadačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídlisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** -

FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • Klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENČÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Tirnavia • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostole), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16. do 17.00 hod. ■ **VRANOV** n / Topľou - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináren Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina e Dom Matice slovenskej, Holého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 31. máj 2008 TRNAVA

BURZA ZBERATELOV ZNÁMOK, POHLADNÍC, MEDAILÍ, ODZNAKOV, PLATIDIEL a ďalších predmetov zberateľského záujmu v Dome kultúry, Trojičné nám. 10, od 7.30 do 12.00 hod. ☎ 033/5515354, 0905 115 910. Ďalšia 28.6.

➔ 1. jún 2008 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, budova INGEO, Bytčická 16, od 9.00 hod. AUKCIA ☎ 041/421 2977, 0904 526 563. Ďalšie 6.7.

➔ 6. – 7. jún 2008 BRATISLAVA

BRATISLAVSKÉ ZBERATELSKÉ DNI, všetky zberateľské odbory, Incheba Expo Bratislava, Viedenská cesta, 9.00-18.00 hod. ☎ 02/6727 2206

➔ 8. jún 2008 SENICA

ZÁHORÁCKA BURZA všetkých zberateľských odborov (blíži trh), reštaurácia W. Wallace, Hviezdoslavova ul. (vedľa hotela), od 8.00 do 12.00 hod. Stoly: Mir. Sukopčák, ☎ 0905 358707.

➔ 14. jún 2008 ZOHOR

ZBERATELSKÁ BURZA všetkých odborov, vestibul Kultúrneho domu v Zohore, Školská 3, 9.00-13 hod. Vstup voľný.

➔ 15. jún 2008 NITRA

HOBBY STRETNUTIE rôznych zberateľských odborov, Párovská 1, od 7.00 do 12.00 hod. ☎ 0907 894 125

➔ 21. jún 2008 PIEŠŤANY

CELOSLOVENSKÁ ZBERATELSKÁ BURZA, filatelia, numizmatika, filokartia, Kongresová hala spoločenského centra v kúpeľoch, 9.00-16.00 hod. ☎ 0907 215042, 0905 317511

➔ 28. jún 2008 BRATISLAVA

CELOŠTÁTNE STRETNUTIE FILATELISTOV A NUMIZMATIKOV, Kultúrny dom Dúbravka, Saratovská 2/A, 8.00 – 12.00 hod. Ing. Ludovít Böhm, ☎ 02/ 4329 5360.

➔ 28. jún 2008 TRNAVA

BURZA ZBERATELOV ZNÁMOK, POHLADNÍC, MEDAILÍ, ODZNAKOV, PLATIDIEL a ďalších predmetov zberateľského záujmu v Dome kultúry, Trojičné nám. 10, od 7.30 do 12.00 hod. ☎ 033/5515354, 0905 115 910. Ďalšia 26.7.

➔ 29. jún 2008 LUČENEC

STRETNUTIE ZBERATELOV RÔZNYCH ODBOROV, Hotel Novohrad, od 8.00 do 12.00 hod. ☎ 0914 238 016. Ďalšie 27.7.

➔ 6. júl 2008 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, budova INCEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563. Ďalšie 3.8.

➔ 27. júl 2008 LUČENEC

STRETNUTIE ZBERATELOV RÔZNYCH ODBOROV, Hotel Novohrad, od 8.00 do 12.00 hod. ☎ 0914 238 016. Ďalšie 31.8.

INZERCA

■ **KLUB FILATELISTOV 54-01** a Združenie klubov filatelistov Košice prijíma a zašlú výbery do kolovania. Informácie na adrese správcu kolovania: Teodor Magda, Zborovská 2, 040 01 Košice. Z-161

■ **KÚPIM CELINY SŠ** použité na oslobodenom území od decembra 1944 do apríla 1945 ☎ 0903 131848 Z-162

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) – výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk Z-163

■ **HLADÁM** použité nepoškodené slovenské dobíjacie kupóny GSM Orange: Star Wars-Episode III a Superman sa vracia. ☎ 0908 14 65 59 Z-164

■ **KÚPIM** listiny s kolkami hlavne z obdobia 1938-1953, prípadne vymením za podobné listiny z iných časových úsekov. Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice Z-165

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk Z-166

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplátim. ☎ 0908 94 33 35 Z-167

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágújhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530 Z-168

■ **PREDÁM** známky a celiny, ZZ, CM: ČR, SR; ZSSR – celiny. Milan Halász, Ovrúčská 12, 040 22 Košice, e-mail: milanke@centrum.cz Z-169

■ **KÚPIM** zbierku zápalkových nálepiek a škatuliek. Ponuky: Ladislav Ďurík, Železničná 34, 991 22 Bušince. Z-170

■ **KÚPIM DCH**, odchýlky, zvláštnosti ČSR 1945-1992. ☎ 0904 249 849 Z-171

■ **DOPLNÍM** vydania EUROPA/CEPT 1993-2007 a 50 rokov CEPT (zn. ★★, TL, zošitky) rôznych štátov podľa vašej chybenky. e-mail: travelers@atlas.sk Z-172

■ **PREDÁM** Rakúsko ★★ zbierka 1945-1999, © zbierka 1945-1999, FDC 1957-1993 (teor. kat. cena 7540 Mil.). Súpis s opisom k dispozícii. Gejza Kušnier, Záhradnícka 190/17, 907 01 Myjava, ☎ 034/621 2657 Z-173

■ **PREDÁM** zbierku pamätných Ag mincí Slovenska 1993-2002, RL, 1x100 Sk, 28x200 Sk, 7x500 Sk, 36 ks. Fr. Mazur, Kuzmányho 3, 040 01 Košice, ☎ 055/622 5635 Z-174

■ **PREDÁM** nezúbkované známky Slovenska 1939-1945. Dr. Kuča, Bohrova 7, 851 01 Bratislava Z-175

■ **PREDÁM** výstavný expozit Slovensko 39-45 ocenený na dom. a zahr. výstavách zlatými medailami. Len vážnemu záujemcovi. Dr. Kuča, Bohrova 7, 851 01 Bratislava. Z-176

■ **PREDÁM** časopis Filatelie 1990-2007, kompl. ročníky (300 Sk) alebo jedn. čísla á 25 Sk. D. Polan, Svätoplukova 23, 058 01 Poprad Z-177

■ **PRIJEM** výbery © a ★★ známok SŠ. Platí trvale. Poštovné hradím. Marián Neipl, Rastislavova 1164/2, 020 01 Púchov Z-178

■ **PREDÁM SAFE** plastové obaly na mince a medaily. ☎ 0905 332 262 Z-179

■ **KÚPIM** rohový 4-bl. SR č. 4 LD a celistvosti so známkami ČSR PP3, 766, 866, 908, 910, 911, 1511, 1512, 1513, 1514. P. Ergh, Vážska 2560/1, 921 01 Piešťany. ☎ 033/762 6852 Z-180

■ **KÚPIM** Schaubek listy ČSR 1980-1992. St. Ďurikovič, Sobla-rovská 5/42, 911 01 Trenčín. ☎ 0903 469 886 Z-181

■ **PREDÁM** zbierky Západný Berlín, DDR (kompl., lepšie veci – atest), Vatikán (séria Mi 39-44 atest). Všetko v albumoch SAFE. Cena dohodou. J. Vallo, Dr. J. Kmeťku 86/44, 013 01 Teplička n/V, ☎ 041/5982 140, e-mail: janvallo@gmail.com Z-182

■ **KÚPIM** staré pohľadnice a fotografie Hanušoviec nad Topľou (Hanusfalva, Hanusfalva aj Tapolyhanusfalva). Mgr. Štefan Socha, Štúrova 342, 094 31 Hanušovce nad Topľou, e-mail: socha.s@szm.sk Z-183

■ **PREDÁM** ★★ známky Slovensko 1993-1998 kompl. série, zlava na nominál 10-20% alebo vymením za známky ČR nominál za nominál. A. Pravidík, Sadová 1030, 686 05 Uh. Hradište, Česká republika, ☎ +420 6088 29427 Z-184

■ **KÚPIM** slovenský a ČSR malý skart. PREDÁM malý malý skart USA. ☎ 0915 13 11 46 Z-185

■ **PREDÁM** kompletnú CSO 2a (Rezeš) prešlú poštou a pravý zvislý 30-blok č. 116 Žilina, na všetkých ZP nedotlač rôznej intenzity. ☎ 0908 353 957 Z-186

■ **PREDÁM** katalóg Gibbons British Commonwealth J-Z 1997 vo veľmi dobrom stave za 300 Sk + poštovné. ☎ 0910 674 106 Z-187

■ **KTO DOPLNÍ** chybenku známok ★★ ČR 1993-2002, ☎ 034/778 2033. Z-188

■ **KÚPIM** katalóg čs. vyznamenaní z rokov 1918-1948, I. diel od Novotného (aj použitý). Ponúkните. (0908 14 65 59 Z-189

■ **PREDÁM** 5 ks Liebig kariet (cca r. 1885) a 6 sérií obalových značiek (po 8 ks) na cigary (r. 1960) – všetko len s námetom huby, aj jednotlivito. ☎ 0908 14 65 59 Z-190

■ **PREDÁM** Slovenský štát, Protektorát ČaM, ŠR, ČSSR: mince, obálky, známky ★★ aj ©, aj DZ a rohové 4-bl.; Slov. a ČR aj DCH. Tiež zápalkové nálepky. ☎ 02/ 5441 6728 Z-191

■ **PREDÁM** neúplné zbierky ★★ známok OSN, ZSSR, © zbierku Poľska a ★★ známky ČR. Cena dohodou, možnosť výmeny za známky, mince, odznaky. Anton Liška, 919 08 Boleráz 263, ☎ 0911 515 986 Z-192

ZBERATEL® OZNAMUJE

V piatok 6. 6. a v sobotu 7. 6. 2008 sa budeme prezentovať v stánku č. 204 v hale A1 vo výstavných priestoroch Incheby na Bratislavských zberateľských dňoch. Z týchto dôvodov bude predajňa vo štvrtok 5. 6. 2008 otvorená len do 14.00 hod. a v piatok 8. 6. 2008 bude zatvorená.

Tešíme na vašu návštevu v našom stánku na BZD

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➤ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Arménsko 1994, Archeologické pamiatky, 227-230	80,-
Arménsko 1998, Kroje, 339-340	60,-
Azerbajdžan 1996, Umenie, 297-298+k	45,-
Bielorusko 2007, Domáce chovné zvieratá (5)	99,-
Bielorusko 2007, Zvony (3 + H)	180,-
Bielorusko 2007, Umenie – obrazy nezn. autor (3)	80,-
Bielorusko 2007, Svet vtákov – sovy, 4 j	110,-
Bielorusko 2008, Osobnosti – Kňaz K. Astrožski, H	65,-
Bielorusko 2008, Veľká noc, (2)	50,-
Fidži 1980, 10 rokov samostatnosti, 428-431	50,-
Fidži 1981, Medz. rok telesne postihnutých, 432-435	75,-
Fidži 1981, Kráľovská svadba, 436-438	40,-
Fidži 1981, Telekomunikácie, 439-442	65,-
Fidži 1981, Konferencia parlamentov Commonwealthu, 444-446	35,-
Fidži 1981, Lietadlá z II. sv. vojny, 448-451	295,-
Fidži 1982, 75 rokov skautingu, 452-455	70,-
Fidži 1982, Ozbrojené sily, 456-459	130,-
Fidži 1982, MS vo futbale Španielsko 82, 460-463	68,-
Fidži 1982, Kráľovská návšteva, 468-469	30,-
Fidži 1982, Vianoce, 471-473	35,-
Francúzsko 2007, dobývanie severného pólu (2)	70,-
Francúzska Antarktída 2008, Tučniaky (1)	55,-
Francúzska Antarktída 2008, Tuleň sloní, H	135,-
Francúzska Polynézia 2008, Morské živočíchy (4)	85,-
Grenada Grenadines 1979, 100. výr. úmrtia R. Hilla, 335-338	60,-
Indonézia 2007, Motýle (4 + H)	120,-
Jamajka 1955, 30. výr. kolónie, 157-160	40,-
Kazachstan 1995, Čínsky rok svine, 76	18,-
Kazachstan 1996, Čínsky rok potkana, 114	30,-
Kuba 2005, Fauna v ZOO, 4724-4728 + Bl. 203	149,-
Kuba 2005, Fauna – kone, 5+H	149,-
Kuba 2007, Elektrické vlaky, 6+H	149,-
Kuba 2007, Dopravné prostriedky, 6+H	149,-
Laos 1967, 10 rokov založenia ČK, 215-217	60,-
Laos 1968, Medz. rok ľudských práv, 222-224	40,-
Laos 1968, Vzácny hmyz, 235-239	170,-
Laos 1973, Kroje, 354-357	90,-
Laos 1973, 50 rokov Interpolu, 370-372	50,-

Lesotho 1989, Vtáky, 787-790	199,-
Malajzia 2007, Lietadlá Malajzie (3)	55,-
Maledívy 1979, 100. výr. úmrtia R. Hilla, 816-820	100,-
Moldavsko 2007, Rôzne vtáky, 4 + H	120,-
Nigéria 1974, 100 rokov UPU, 304-306	160,-
Nigéria 1974, Boj proti hladu, 307-309	50,-
Nigéria 1975, Medzinárodný rok ženy, 314-316	84,-
Nigéria 1976, Africký festival umenia, 323-327	100,-
Nigéria 1982, 75 rokov skautingu, 391-392	56,-
Nigéria 1982, Motýle, 400-403	95,-

Nová Kaledónia 2007, Svet vtákov (3)	135,-
Pitcairn Isl. 1972, 25. výr. pomoci južnému Pacifiku, 123-126	150,-
Rusko 2007, Kvety – spoločné vydanie s Kóreou, H	75,-
Rusko 2007, Expedícia na severný pól (2+K)	48,-
Saint-Pierre&Miquelon 2006, Výletné lode H (4)	135,-
Saint-Pierre&Miquelon 2007, Rybárske lode H (4)	135,-
St. Christopher Nevis Anguilla 1970, 100 r. prvej známky St. Kitts, 222-225	30,-
St. Christopher Nevis Anguilla 1970, Vianoce, 226-229	30,-
St. Christopher Nevis Anguilla 1973, 70. výr. prvej známky St. Kitts&Nevis, Bl. 1	70,-
Sv. Helena 1968, 30. výr. pripojenia ostrova Tristan da Cunha, 188-191	30,-
Sv. Helena 1968, 150. výr. zrušenia otroctva, 192-195	30,-
Sv. Helena 1972, Historické zbrane, 254-257	50,-
Sv. Helena 1980, Výročie návštevy Wellingtona, 331-332	30,-
Tadžikistan 1998, Kroje, 120-123	60,-
Tristan Da Cunha 1965, Kráľovná Alžbeta II, 85	150,-
Ukrajina 2006, Tradičné pokrývky hlavy, PL	120,-
Ukrajina 2007, Pelikán WWF j	85,-
Ukrajina 2007, Národná architektúra, 2xPL (12+12K)	120,-
Ukrajina 2007, Osobnosti – T. Ševčenko, spisovateľ (3)	60,-
Ukrajina 2007, Futbal – Euro 2012 (1)	50,-
Ukrajina 2007, Národné sviatky, (6)	55,-
Ukrajina 2007, Národné sviatky, H	60,-
Ukrajina 2007, Svadobné pokrývky hlavy, PL	120,-
Ukrajina 2008, Zverokruh (12)	120,-
Ukrajina 2008, OH Peking, (4)	95,-
Ukrajina 2008, OH Peking, PL (2x4)	195,-
Venezuela 1982, Ochrana prírody, 2197-2200	160,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Anglické kolónie

Austrália

** 1953, Korunovacia Alžbety II, 231-236 45,-

Bermuda

* 1938, 1½ Penny, Prístav, 102 110,-
* 1940, 2 Pence, Plachetnica Lucia, 104 45,-

British Solomon Islands

* 1939, ½ Penny, Zbrane domorodcov, 59 10,-
* 1939, 1 Penny, Policajt a náčelník, 60 10,-
* 1939, 2 Pence, Výroba kanoe, 62 12,-
* 1939, 3 Pence, Palmové pobrežie s kanoe, 64 12,-
* 1939, 6 Pence, Kokosová plantáž, 66 10,-
* 1939, 1 Shilling, Chlebovník, 67 15,-

Dominica

** 1938, 3½ Pence, Zber citrónov, 99 180,-
** 1938, 7 Pence, Sladkovodné jazero, 101 150,-
** 1954, 3 Cents, Citrónovníková plantáž, 141 50,-
** 1954, 5 Cents, Zber banánov, 143 65,-

Falklandy – Graham Land

** 1944, 1 Penny, Pamätník, 2 12,-

Falklandy – South Shetlands

** 1944, ½ Penny, Pamätník, 1 12,-
** 1944, 1 Penny, Pamätník, 2 12,-

Gibraltar

** 1954, 3 Pence, Royal visit, 148 16,-

Grenada

* 1938, ½ Penny, Veľká pláž, 124A 12,-
* 1938, ½ Penny, Veľká pláž, 124C 135,-
* 1938, 1 Penny, Ostrovny erb, 125A 20,-
* 1938, 1 Penny, Ostrovny erb, 125C 12,-
* 1938, 1½ Penny, Vulkanické jazero, 126A 10,-
* 1938, 1½ Penny, Vulkanické jazero, 126C 50,-
* 1938, 2 Pence, Ostrovny erb, 127C 75,-

Montserrat

** 1956, ½ Cent, Mapa ostrova, 129 12,-
** 1953, 3 Cents, Mapa ostrova, 132 18,-
** 1955, 6 Cents, Symbol krajiny, 135 20,-

Pitcairn Islands

* 1940, ½ Penny, Pomarančovník, 1 15,-
* 1940, 1 Penny, Fletcher a ostrov, 2 18,-
* 1940, 1½ Penny, J. Adams a jeho dom, 3 18,-

* 1940, 3 Pence, Mapa ostrova, 5 60,-

Severné Borneo

** 1954, 3 Pence, Royal visit, 148 16,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Rakúsko

- 1745 Svetový kongres psychiatrie vo Viedni 20,-
 1746 150. výr. nar. architekta von Hasenauera 12,-
 1747 Medzinárodná súťaž povolani 20,-
 1748 Medzinárodný kongres o chemoterapii 20,-
 1749 Návšteva pápeža v Rakúsku ené zviaratá 28,-
 H 1750 300. výročie víťazstva nad Turkami pri Viedni 28,-
 1751 Rakúsky deň katolíkov 12,-
 1752 100 rokov viedskej radnice 18,-

- 1753 100. výr. nar. staviteľa von Terzaghi 12,-
 1754 Spolkový kongres rakúskych odborov 12,-
 1755 Moderné umenie v Rakúsku (IX) 20,-
 1756 Deň poštovej známky 36,-
 1757 Prvá elektrifikovaná trať v Rakúsku 15,-
 1758 150 rokov hornorakúskeho múzea 20,-
 1759 Vianoce 1983 24,-
 1760 100 rokov budovy parlamentu vo Viedni 20,-
 1761 Detská zámka: sv. Mikuláš 12,-
 1762 25. výr. úmrtia fyzika W. Pauli (Nobelova cena) 30,-
 1763 100. výr. úmrtia G. J. Mendela 20,-
 1764 50. výr. úmrtia sochára A. Hanaka 12,-
 1765 Svetové zimné hry telesne postihnutých 35,-
 1766 Proti občianskej vojne 22,-
 1767 900 rokov kapituly Reichersberg 15,-
 1768 Výplatná – Geras 24,-

- 1769 200 rokov Austria Tabak 22,-
 1770 Svetový kongres automobilových návrhárov (FISITA) 22,-
 1771 1200 rokov mesta Köstendorf 20,-
 1772 Europa – CEPT 52,-

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

- Krúžkový zakladač** 285 Sk
Kazeta 295 Sk
Cena za komplet 550 Sk
Názov krajiny (samolepka) 25 Sk

NOVINKA

O. Földeš: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný katalóg známok a celín 390 Sk
 Príloha: číslovaná PT so známkou z háččeka Deřom

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínovočervené)
 – použité, zchovalé á 860,-
 Bez nápisu Schaubek (modré, vínovočervené, zelené, čierne) – nové á 650,-

Monografie čs. známok

- č. 3 Výplatné známky 1923-1939 250,-
 č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939 230,-
 č. 9 FDC ČSR 1947-1992 s PT 730,-
 č. 9 FDC ČSR 1947-1992 bez PT 430,-
 č. 16 I+II Čsl. poprevratové pečiatky 1918-1920 250,-

Katalógy nové

Česká republika 1993-2007, špecializovaný katalóg, Pěnkava 530,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,-
Roky 1995-1996	68,-
Roky 1997-1998	58,-
Rok 1999	29,-
Roky 2000-2001	58,-
Rok 2002	44,-
Rok 2003	58,-
Rok 2004	38,-
Rok 2005	44,-
Rok 2006	44,-
Rok 2007	48,-

Zostava všetkých 11 ks katalógov len za 470,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo 1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko 1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II. - Rákocziho 1703-1711	195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie	265,-
Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780 (II.doplnené vydanie 2001)	235,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67), (1766-80)	250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792	240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835	185,-
Novotný: Mince a korunovačné medaily Ferdinanda V. (1835-1848), 2006	185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916) nové vydanie r. 2006	325,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705)	330,-

Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-2007 365,-

M. Jobek: Katalóg slovenských čipových TK na CD 150,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	á 5,-
- bez nápisu	á 4,-
- so štvorcovou podtlačou (len formát Pofis)	á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,		
16-listový		490,-
30-listový		780,-
Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy,		
s logom i bez loga Slovenskej pošty		360,-
A4, 8-listový, biele listy, bez loga		180,-
Havidky čierne, šírka 30, 32, 38, 40, 44, 52,		
55, 58, 60, 70, 85, 90 mm	- balíček	60,-
Havidky čierne na PL:		
ležaté, veľkosť 180x120 mm	- ks	15,-
stožaté, veľkosť 120x180 mm	- ks	15,-
ležaté, veľkosť 180x120 mm	- ks	15,-
stožaté, veľkosť 120x180 mm	- ks	15,-
Havidky biele na PL:		
ležaté, veľkosť 175x120 mm	- ks	15,-
stožaté, veľkosť 120x175 mm	- ks	15,-
stožaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	19,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia		
listov (3 alebo 4 otvory)		365,-
Náhradné listy		
12-okienkové 55x53 mm	- 1 list	30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list	33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list	35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie, vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá, lopatkovitá alebo okrúhla), kus	85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá	155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm	260,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005 alebo na www.zberatel.com	

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 15,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-
Ročník 2005	18,-	68,-	65,-	245,-
Ročník 2006	21,-	69,-	68,-	252,-
Ročník 2007	34,-	110,-	54,-	165,-

I.časť : základné známky a hárčky,
 II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hárčiek
 Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
 Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
 Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

Albumové listy SLOVENSKO 1939-1945

základný rad, 17 listov

BZ	135,-	Z	425,-
----	-------	---	-------

Albumové listy PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945

základný rad, 12 listov

BZ	95,-	Z	320,-
----	------	---	-------

Albumové listy ČESKOSLOVENSKO 1918-1939

základný rad, 32 listov

BZ	256,-	Z	800,-
----	-------	---	-------

Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad

BZ	112,-	Z	350,-
----	-------	---	-------

Čisté albumové listy A4 s nápisom

Československo, Slovensko,
 Slovensko 1939-1945,
 Protektorát Čechy a Morava 1939-1945,
 Československo 1919-1939 kus 5,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Ročník	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1992 Pofis aj A4	24,-	85,-	46,-	175,-
1991 Pofis aj A4	24,-	85,-	80,-	255,-
1990 Pofis aj A4	34,-	125,-	58,-	205,-

1989 a ↓ len A4	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-
Ročník 1975	56,-	195,-	190,-	595,-
Ročník 1974	56,-	195,-	182,-	575,-
Ročník 1973	48,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1972	56,-	195,-	65,-	235,-
Ročník 1971	48,-	170,-	75,-	255,-
Ročník 1970	56,-	195,-	110,-	370,-
Ročník 1969	52,-	195,-	75,-	255,-
Ročník 1968	75,-	260,-	110,-	350,-
Ročník 1967	55,-	195,-	50,-	170,-
Ročník 1966	65,-	215,-	48,-	170,-
Ročník 1965	65,-	225,-	-	-
Ročník 1964	48,-	160,-	-	-
Ročník 1963	48,-	160,-	-	-
Ročník 1962	48,-	170,-	-	-
Ročník 1961	56,-	175,-	-	-
Ročník 1960	48,-	165,-	-	-
Ročník 1959	42,-	140,-	-	-
Ročník 1958	40,-	135,-	16,-	50,-
Ročník 1957	40,-	140,-	16,-	50,-
Ročník 1956	32,-	110,-	-	-
Ročník 1955	48,-	170,-	-	-
Ročník 1954	34,-	115,-	-	-
Ročník 1953	48,-	170,-	-	-
Ročník 1952	56,-	190,-	-	-
Ročník 1951	32,-	110,-	-	-
Ročník 1950	32,-	115,-	-	-
Ročník 1949	24,-	80,-	16,-	65,-
Ročník 1948	32,-	110,-	48,-	165,-
Ročník 1947	16,-	55,-	32,-	115,-
Ročník 1946	16,-	55,-	8,-	30,-
Ročník 1945	48,-	180,-	18,-	30,-
Let.,Nov. D, SI	104,-	325,-	88,-	275,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40)

4 823071 115214

